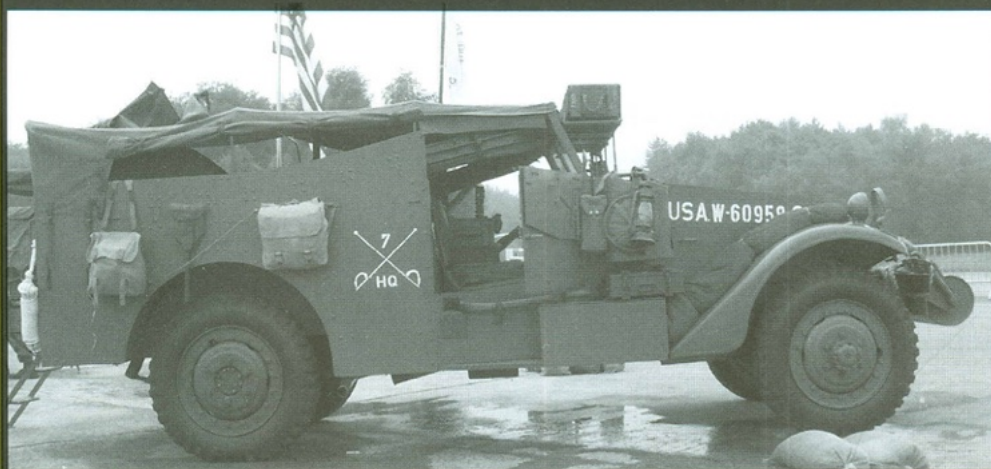

TWENOT

**TWEEDE
NEDERLANDSE
ORGANISATIE VAN
TANKHOBBYISTEN**

DE TANK

182

Oktober 2006

In dit nummer o.a.:

**Het maken van gebouwen
in diorama's**

HK 605, 606 en 607

Wings & Wheels

Bushmaster

Jeep "Calliope"

GMC Toolset (slot)

DE TANK

TWEede Nederlandse Organisatie van Tankhobbyisten.

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Bij aanlevering van copy op discette of per email: Word 6.0 Digitale foto's: tenminste 300 dpi.

Internet: <http://www.twenot.nl>; e-mail: twenot@twenot.nl; ISSN: 1382-8991

BESTUUR:

Voorzitter

Marc van Etten,

Vice-voorzitter

Marcel von Hobe,

Secretaris + speciale activiteiten

Marc Tempels,

Penningmeester

Kees Blijleven,

Website

Rob Plas,

Lid

Jan Willem Stokkers,

REGIOCOÖRDINATOREN

Noordwest Nederland:

Jan van Veen,

Noordoost Nederland:

Wim Oldekamp,

Midden Nederland:

Peter Vierhout,

Zuidwest Nederland:

Bert Lindeboom,

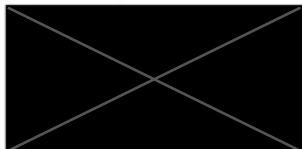

Zuidoost Nederland:

Vacant

SECRETARIAAT

Marc Tempels

REDACTIE

Jan van Veen

Kees Blijleven

LIDMAATSCHAP per kalenderjaar: t/m 18 jr € 11,50; > 18 jr € 14,-; buitenland € 20,50

Betaling op postbank 3026112 t.n.v. TWENOT, Heiloo (IBAN: NL23 PSTB 0003026112 BIC: PSTBNL21)

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELEN EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

DE REDACTIE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENUELE ONJUISTHEDEN OF OMISSIES IN DE TANK EN IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE AAN HAAR GELEVERDE KOPIJ. ZIJ BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR INGEZONDEN STUKKEN ZONDER OPGAVE VAN REDENEN TE WEIGEREN, IN TE KORTEN OF INHOUDELIJK TE WIJZIGEN.

Foto's voorpagina

Foto boven: M3A1 White Scout Car, gefotografeerd bij Wings & Wheels 2006

Grote foto: het Bushmaster gepantserd personeelsvoertuig, hier in gebruik bij Australische troepen in Afghanistan (foto: RAIDS).

Op **zaterdag 14 oktober a.s.** zijn alle TWENOT en IMM leden van 10.00 tot 18.00 uur welkom in het **Mercure / Postiljon Hotel** in **Bunnik** (Kosterijland 8) om te vieren dat de TWENOT dertig jaar bestaat. Zij hebben op vertoon van hun lidmaatschapskaart vrij toegang. Niet-leden betalen € 3,- entree, kinderen tot en met 12 jaar mogen voor niets naar binnen. Er is voldoende parkeergelegenheid, maar tegen betaling. Uitrijkaarten kosten bij TWENOT € 1,-

Het programma ziet er als volgt uit:

- zaal open voor het publiek: 10.00 uur. Omdat er op de dag zelf nog veel moet worden voorbereid en klaargezet kan er vóór 10.00 uur beslist niemand naar binnen;
- een modelbouwwedstrijd, waarvan het thema is 'militaire voertuigen en figuren vanaf 1900'. De jurering wordt gedaan door een vaste jury, volgens het TWENOT jureringsmodel. Hierover is in de vorige TANK uitgebreid geschreven. Deelname maximaal drie modellen per deelnemer, inschrijfgeld € 1 per model, inschrijfformulieren zijn in de zaal beschikbaar. De inschrijving sluit om 13.00 uur, de prijsuitreiking begint om ca. 16.00 uur.

De wedstrijd omvat de volgende categorieën:

- . Voertuigen alle schalen
- . Voertuigen alle schalen rechtstreeks uit de doos (RUDD)
- . Diorama's alle schalen
- . Figuren alle schalen
- . Jeugdleden alle klassen
- . Nederlandse voertuigen

Per categorie wordt een "Best of Class" prijs uitgereikt en over het totaal, dus alle modellen en alle klassen samen, wordt een "Best of Show" gekozen door onze drie speciale gasten, **Steve Zaloga, Ron Volstad en Stefan Müller-Herdmertens**.

- gedurende dag enkele lezingen door Steve Zaloga en Ron Volstad, die ons over hun specialiteiten zullen vertellen.
- demonstraties figuurschilderen door Stefan Müller-Herdmertens;
- vele handelaren die een breed assortiment aan hobby artikelen zullen aanbieden. We noemen *De Lancier, Scale Line, De Grenadiers, MBC Models, Tankograd Publishing, Micro RealistiXX, ProTools, Extratech, Resicast, Grey Funnel Line, Pro Art Models*, e.v.a.
- In verband hiermee is er op deze dag voor leden geen 'particuliere verkoop' mogelijk. Wilt u toch uw zolder-

voorraad te koop aanbieden, dan moet dit op het parkeerterrein, uit de kofferbak;

- verschillende andere verenigingen, historische verzamelingen en/of musea die zichzelf presenteren;
- een tombola met aantrekkelijke prijzen.

En verder natuurlijk uw eigen aanwezigheid die ervoor moet zorgen dat het een feestelijke dag wordt, waar we de komende jaren met veel plezier aan terug zullen denken. Zoals altijd vragen we u ook nu weer een paar van uw modellen mee te nemen. Naast de modelbouwwedstrijd komt er een zgn. "showtafel" waar alle modellen kunnen worden neergezet die niet aan de wedstrijd deelnemen. Ook deze, of misschien wel juist deze modellen leveren gesprekstof op en dat is de onmisbare grondstof voor een geslaagde dag.

Een nadrukkelijke oproep betreft ASSISTENTIE. Tijdens deze dag moeten er veel hand en spandiensten worden verricht. Denk bijvoorbeeld aan toegangscontrole, opbouwers en afbrekers, modellen inschrijven, loten voor de tombola verkopen, e.d. Een aantal leden heeft zich al bereid verklaard hierbij te helpen, maar we kunnen best nog meer hulp gebruiken. Aanspreekpersoon hiervoor: **Marc Tempels** ([redacted]) -na 20.00 uur- of email: [redacted].

Hoe komt u in Bunnik?

Eigen vervoer:

- . vanaf Utrecht (knooppunt Lunetten) A12 ri. Arnhem. Afrit 19 Bunnik. Onderaan LA, ANWB borden volgen.
- . vanaf Arnhem A12 ri. Utrecht. Afrit 19 Bunnik. Onderaan bij de verkeerslichten RD. ANWB borden volgen;

Openbaar vervoer:

- . vanaf NS station Utrecht neemt u bus 41 of 43. U stapt uit bij halte Veiling, waarna het nog ca. 2 minuten lopen is;
- . vanaf NS station Utrecht neem u de stoptrein richting Arnhem. U stapt uit in Bunnik. Het hotel ligt op ca. 10 minuten lopen vanaf het station. U volgt het "Anton van Dampad".

Tot ziens op 14 oktober a.s.!

Het bestuur

AGENDA

- 7+8 oktober : DUZI, Wesel (D)
8 oktober : Modelbouwbijeenkomst Riel (NB)
14 oktober : 3° TWENOT bijeenkomst (TWENOT 30), Mercure Hotel, Bunnik.
15 oktober : Open Dag Kapellen (buitendepot Legermuseum Brussel)
21 oktober : Regio Noordoost Nederland, Ureterp (aanvang 13.30 uur)
21 t/m 29 oktober : Nationale Modelbouw Manifestatie IPMS te Soesterberg
4 november : IPMS Nationals.
2 december : Regio Noordoost Nederland, Ureterp (aanvang 13.30 uur)

Voor ons verjaardagsfeest op 14 oktober a.s. (TWENOT 30 jaar!) zijn nog een heleboel handen nodig voor de zogenoemde "hand- en spandiensten".

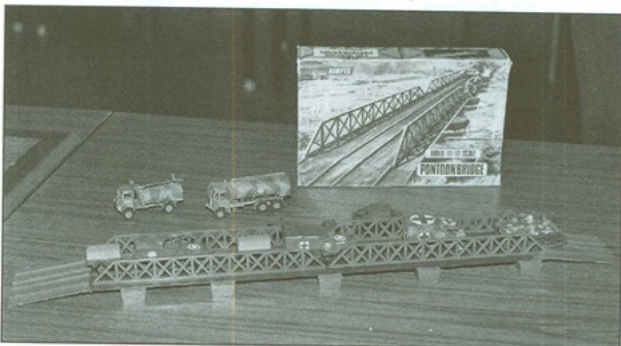
Opgeven bij Marc Tempels.

REGIONIEUWS

Regio Noordoost

De bijeenkomst van 9 september kende een grote opkomst. Zo'n 35 à 40 modelbouwers gaven acte de présence en het werd een hele gezellige en eigenlijk te korte middag. Het voordeel van zo'n grote opkomst is dat er ook een grote verscheidenheid aan modelbouw is te zien. Naast de gebruikelijke tanks en vliegtuigen waren dat o.a. een verzameling figuren zoals cowboys, indianen en prins Valiant (wie kent hem niet van de strips van vroeger?). Ook het nog in aanbouw zijnde project van de regio Noord van de IPMS voor de Nationals van 4 november a.s. was aanwezig (een Engels vliegveld in de oorlogsjaren). Dit project kon vanwege de omvang alleen in een aanhangwagen worden vervoerd!

De Airfix Pontoonbridge van mijzelf is compleet gepresenteerd, mede dankzij de respons op mijn oproep in DE TANK voor ontbrekende delen, ik kan zelfs bijna een tweede pontoonbridge bouwen. Alle mensen die hieraan hebben bijgedragen, bedankt! Eén persoon wil ik met

name noemen; Twenotter Peter van Woudenberg uit Delfstrahuzen. Hij stelde spontaan de (lege) Airfix doos beschikbaar!

Handel was er ook weer volop. Jan Willem de Boer en Gert ten Brink hadden het nodige meegenomen, altijd leuk want zij hebben vaak aparte en nieuwe dingen in hun assortiment. Ook enkele hobbyisten probeerden hun overvloedige voorraad aan de man te brengen. Aan de bouwtafel zaten een vader en zijn zoontje enthousiast te bouwen, een prachtig gezicht!

Bij het voorlezen van de agenda bleek dat ons weer een druk modelbouwseizoen staat te wachten, twee jubilea (TWENOT en IPMS), diverse beurzen, shows etc. in binnen- en buitenland. Zie hiervoor de agenda elders in deze TANK.

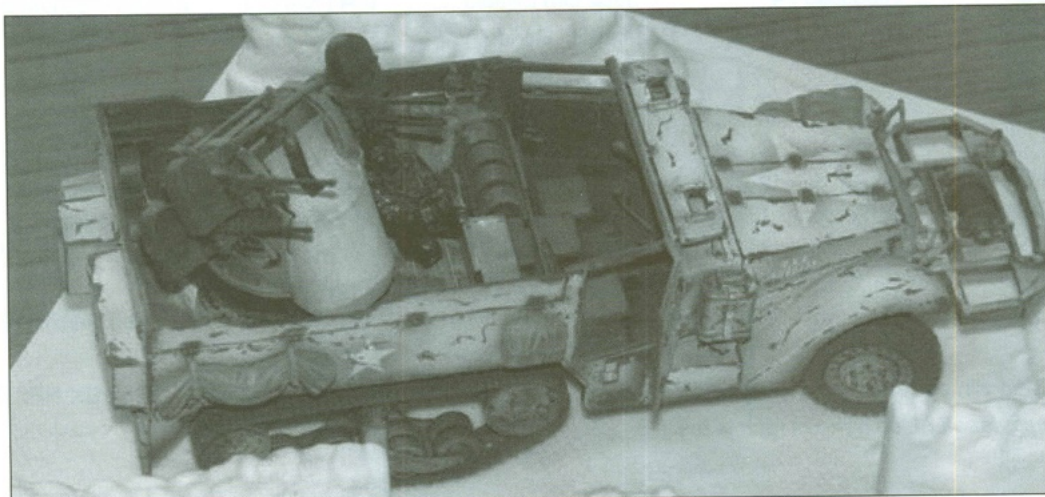

Na Ureterp kwam nog een uitnodiging binnen voor de Noordelijke Spoor- en Modelbouwdagen in Veendam. Op zaterdag 18 en zondag 19 november a.s. wordt dit evenement voor de 11^e keer georganiseerd. Ik roep hierbij al standbemanning op om zich aan te melden voor een dag (-deel)

De eerstvolgende bijeenkomst is een week na Bunnik, dus op 21 oktober a.s. Wij hopen dan ook weer zo'n groot aantal modelbouwcollega's te mogen verwelkomen.

Uw regio-coördinator,

Wim Oldekamp.

Halftrack M16 in Ardennen uitvoering, Geert Wierstra, Joure

VAKANTIEPLEZIER

Afgelopen vakantie bezocht ik in België, Luxemburg en Frankrijk een aantal interessante musea. Voor de belangstellenden noem ik ze hieronder, met hun website. Bij een eventueel bezoek veel plezier toegewenst.

**Ad Smulders
Tilburg.**

BELGIË

- Truschbaum Museum, Camp Elsenborn Lager - 4750 Elsenborn, www.camp-elsenborn.be
- Fort Breendonk 1940-1944 - 2830 Willebroek, www.breendonk.be
- Bastogne Historical Center, Colline du Mardasson - 6600 Bastogne, www.bastognehistoricalcenter.be
- Musee de la Bataille des Ardennes, 5 Rue Châmont - 6980 La Roche en Ardenne, www.batarden.be
- Historical Museum „December '44" 7, Rue de l'Eglise - 4987 La Gleize, www.december44.com
- Ardenne Poteau '44 Museum, Poteauerstrasse 22 - 4780 Poteau-St. Vith, www.museum-poteau44.be
- In Flanders Field Museum (1914-1918), Grote Markt 34 - 8900 Ieper, www.inflandersfields.be

LUXEMBURG

- Musee National d'Histoire Militaire, 10 Bamertal - 9209 Diekirch, www.nat-military-museum.lu
- General Patton Memorial Museum, 5 Rue Dr. Klein - 9054 Ettelbruck, www.luxembourg.co.uk/nmmh/patton
- Musee de la Bataille des Ardennes, Château de Wiltz - 9516 Wiltz,
- Musee de la Bataille des Ardennes, Château de Clervaux - 9712 Clervaux,
- 385th Bomb Group Museum, Rue de l'Eglise - 8826 Perlé, www.385bg.com

FRANKRIJK

- La Coupole (route D210) - 62570 Helfaut, www.lacoupole.com
- Base V3 de Mimoyecques - 62250 Landrethun-le-Nord, www.basev3-mimoyecques.com
- Le Blockhaus d'Eperlecques - 62910 Eperlecques, www.leblockhaus.com
- Musee de la Seconde Guerre Mondiale - Parc Saint-Pierre, 62100 Calais, www.museedelaguerredcalais.com
- Historial de la Grande Guerre (1914-1918) Château de Péronne, 80201 Péronne, www.historial.org

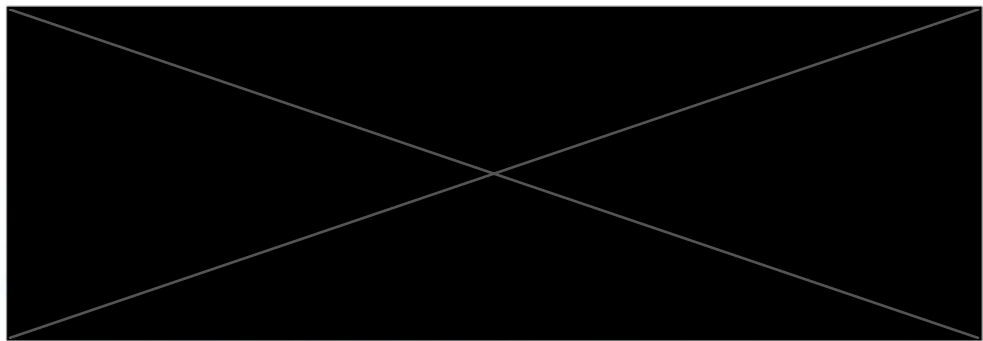

NIEUWE LEDEN

Naam	Adres	Woonplaats	Telefoon	E-mail
------	-------	------------	----------	--------

P. van DONK
J. GERRITSEN
O. KIEVIT

B. WILHELM
Th. ZOETEKOUW

Welkom bij TWENOT!

NB: Ledenlijsten zijn per email verkrijgbaar. Stuur een mailtje naar Kees Blijleven, email: en hij komt naar je toe.

CONTRIBUTIE 2007

Zo tegen het eind van het jaar wordt er altijd wel iets gezegd over de contributie. Welnu, die is laag en blijft het volgend jaar ook laag. We komen nog steeds uit met € 14,- en dus hoeft er niet te worden verhoogd. Wat wel wat hoger mag / moet is het aantal leden dat een machtiging heeft gegeven voor automatische incasso van de contributie. Op dit moment zijn dat er 260 en dat aantal kan makkelijk fors worden verhoogd. Het maakt de inning van de contributie makkelijker en vooral goedkoper! Hoort u bij de meer dan

500 leden (!!)

die nog geen machtiging hebben gegeven, vul hem dan a.u.b. per omgaande in en stuur hem naar TWENOT,

Alvast zeer bedankt!

Kees Blijleven
penningmeester

MACHTIGING

Ondergetekende verleent hierbij tot wederopzegging machtiging aan TWENOT om van zijn/haar hieronder genoemde (giro-)rekening jaarlijks de contributie af te schrijven.

Hij/zij heeft een maand de tijd om zijn/haar bank- of girokantoor opdracht te geven het bedrag terug te boeken indien hij/zij het niet eens is met de afschrijving.

Bankrekening nr.

Girorekening Postbank:

Naam & voorletters

Adres

Postcode en plaats

Datum

Handtekening

VRAAG & AANBOD (de manier om alle TWENOT leden te bereiken!)

JOHAN GROEN, [REDACTED]

[REDACTED] (tussen 21.00 en 23.0 uur) heeft te koop:

1. Nederlandse Militaire Voertuigen, Popta en Schulten, € 10,-
2. Nederlands geschut sinds 1677, Albarda en Kroesen, € 10,-
3. AFV Profile 2, PzKpfw.III, W. Spielberger, € 5,-
4. AFV Profile 10, PzKpfw.V, Panther, Ellis & Chamberlain, € 5,-
5. AFV Profile 22, PzKpfw.38t en 35t, Milsom, € 5,-
6. AFV Profile 57, SdKfz 250 en 251, Chamberlain & Doyle resp. Spielberger, € 5,-

DRINGEND NODIG: copy voor DE TANK. De portefeuille begint weer leeg te raken! Er zit nog wel het een en ander in, maar niet genoeg om de volgende keer en de keer daarna weer een interessante en gevarieerde TANK te kunnen maken.

Vandaar hierbij de dringende oproep om plaats te nemen achter de PC (of "in de pen te klimmen", zoals we vroeger zeiden) en een artikel te maken. Het mag gaan overall over alle facetten van onze hobby. Modern, Duits, kleinschalig, grootschalig, figuren, bouwen RUDD of conversie, het maakt niet uit.

Copy kan zowel op papier als via email worden toegestuurd (adressen: Korbeellaan 9, 1852 BK Heiloo resp. fam.blijleven@tiscali.nl). Foto's en/of tekeningen mogen er natuurlijk ook bij. Digitale foto's graag met een resolutie van 300 dpi, om een mooie scherpe afdruk te krijgen.

Ik hoop dat mijn brievenbus de komende weken gaat uitpuilen!

Kees Blijleven

ARJEN VAN BROEKHOVEN, [REDACTED] (na 19.00),

email: [REDACTED] schrijft:

Ik heb verschillende dingen te koop. Het meeste is voor de schaal 1/35 maar een paar dingen zijn voor alle schalen. Ze zijn aangegeven met AS. De prijs staat er ook achter.

- 3 verschillende straatplaten. 2 straten van Arnhem, 1 met rails, 1 zonder en 1 straat met Duitse kinderkoppen (€ 4 en 5)
- Resin bakstenen, ongeveer 700 stuks (€ 3,5)
- Stukken resin muur, 24 stukken (€ 6,5)
- 2 ramen voor de resin muur (€ 2,5)

- Puin, mooi fijn puin, ideaal bij kapotte huizen zeker in combinatie met de bakstenen (€ 1)
- Trottoir tegels (resin), ongeveer 150 stuks (€ 3,75)
- Wapenriemen van platte koperdraad. Perfect voor wapenriemen of andere banden, 40 cm lang (€ 1)
- Zakjes sneeuw, 250 gram, zeer fijn poeder dat niet vergaat of verkleurt (AS) (€ 2,5)
- Zaken mos, erg mooi takkenmos, perfect om varens of dennentakken te maken (€ 5)
- Zakjes grafiet poeder, ideaal om uitlaten of lopen zwart te poederen (AS) (€ 2)
- Zakjes woestijn zand, zeker voor de grotere schaal mooi zand om een diorama of sokkel aan te kleden (2,25 euro)
- Ik maak ook sokkels en houten ondergronden in alle maten en kleuren, vanaf € 2
- Setjes holle koperen pijpjes van 0,5 mm dik tot 2 mm dik. Mooi voor beugels, antennes, loopjes, enz, 12 stuks (AS) (€ 4,5)

Ik heb ook verschillende huizen te koop, die ik met Peter Stoof heb gemaakt

Voor meer info of bestellingen kan je bellen of mailen.

AIRBRUSH **SERVICES ALMERE**

Wij leveren alle airbrushmaterialen voor o.a.: Grafische toepassingen, modelbouw, nail-art, airbrush-tattoo's, face-make up, body-art en vele andere creatieve mogelijkheden. Zowel voor de beginnende- en gevorderde amateur als voor de veeleisende professional.

Alle airbrushmaterialen zijn op voorraad in onze winkel. U kunt ook eenvoudig via onze online-shop bestellen. Tevens vindt u ons op diverse grote modelbouwbeurzen in Nederland en België. Kijk op www.airbrush-services-almere.nl voor onze shop en de beursagenda.

Airbrush Services Almere telefoon/fax 036-5331531
Operetteweg 26 info@airbrush-services-almere.nl
1323 VA Almere www.airbrush-services-almere.nl

Dé airbrush specialist in Nederland.

Een ieder die diorama's bekijkt van bouwers in schaal 1/35, is vaak verbaasd over de kwaliteit van de gebouwen zoals die daar zijn neergezet. Meestal zijn het bouwwerken gemaakt van resin of een andere kunststof en kant en klaar aangeschaft, alleen het schilderwerk moet nog gedaan worden. Wat vaak tot aanschaf afschrikt is de forse prijs die ervoor moet worden betaald.

In het 1/76 wereldje is, bij mijn weten, weinig op dit gebied verkrijgbaar. Ja, je hebt de diorama's van Matchbox, waar nog een leuk iets van te maken valt, maar daar houdt het wel mee op. Vanuit het wargamerswereldje heb ik echter wat ideeën opgedaan en uitgevoerd met een dusdanig resultaat dat ik ze door wil geven aan een ieder die ook graag diorama's maakt. Helaas zijn mijn mogelijkheden om foto's te maken op korte afstand beperkt dus moet ik het bij geschreven tekst laten

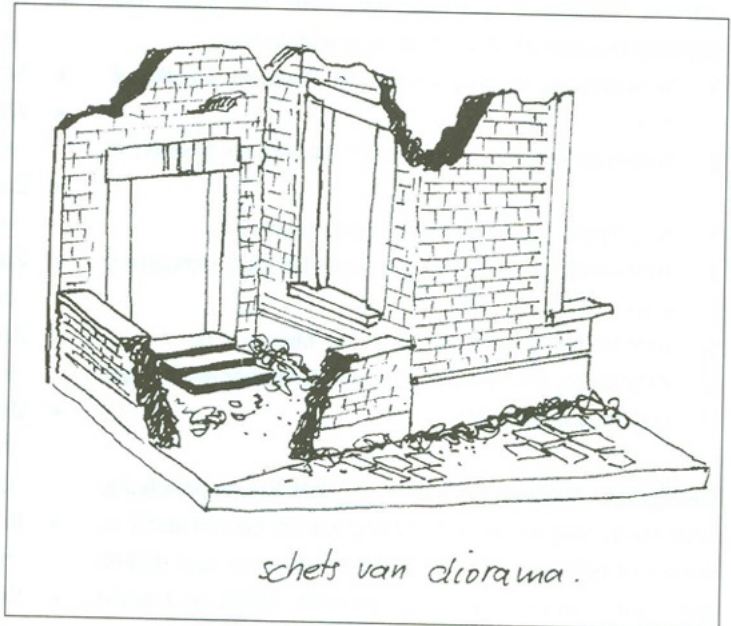
Dit artikel beschrijft de techniek om eenvoudige ondergronden te maken alsmede gebouwen geschikt voor schaal 1/72 of 1/76. Je kunt met simpele en goedkope middelen op den duur elk gebouw maken wat je voor ogen staat. Voor dit artikel heb ik gebruik gemaakt van de volgende boeken:

- "How to make wargames terrain" van Games workshop, een boek dat zich voornamelijk richt op de fantasy-markt van Warhammer;
- "Buildings for the Military Modeller" van Ian Weekley, een autoriteit op dit gebied in Engeland. Ik heb dit boek een keer bij de Slegte gekocht;
- Een catalogus van Francois Verlinden.

1. Het ontwerpen van gebouwen.

Voor mijn eerste gebouw heb ik me destijds laten leiden door een ontwerp van François Verlinden. Ik wilde een diorama met para's in Arnhem maken en koos het bekende plaatje met drie para's, waarvan er een gedragen wordt en op de voorgrond een Krupp Protze. Het leek me voor een eerste keer wel goed om een voorbeeld te nemen.

Denk goed aan de schaal. De stadshuizen zijn in principe flinke hoog, ook vensterbanken en deuren. Welk gebouw je ook maakt, het zal ruimte innemen op je diorama. Kijk goed naar foto's uit die tijd, je ziet dat de ramen hoog in de gevel staan, eronder zie je vaak de kelderramen. De gevels zijn voorzien van allerlei ornamenten en stucwerk.

Mijn voorbeeld bestaat uit drie muren. Deze worden uitgetekend op stevig karton, dat worden straks de mallen. De muurtjes kunnen straks gemaakt worden.

Voor diorama's zijn hoekstukken het meest geschikt voor het plaatsen van voertuigen, e.d. De meeste diorama's die je ziet zijn ook zo uitgevoerd. In het echt zijn dat ook de delen van een gebouw die het langst blijven staan. Als achtergrond is het ook heel aardig om eens een rij voorkanten te maken en ze als decorstukken te gebruiken.

2. Materialen

In de genoemde boeken wordt gebruik gemaakt van verschillende materialen. Het meest wordt triplex gebruikt, gevolgd door verschillende kartonsoorten. Hiermee worden de muren opgebouwd. Het nadeel vind ik, is dat je moeilijk een steentjes muur kunt nabootsen. Verder is het prima materiaal en ik gebruik het ook graag.

Ik werk het liefst met gips. Met behulp van een mal maak ik de muur en na droging is het prima te bewerken. Het gips is het zgn. modelgips van Knauf (paarse doos). Droogt snel en hard. Ter versteviging meng ik door de prut wat spul wat ik een keer van iemand kreeg en dat ze ook in de bouw gebruikten. Het lijkt op fijn geknipt glaswol of engelenhaar uit de kerstboom. Je moet er heel weinig van gebruiken en het zorgt ervoor dat gips minder snel breekt. De verdere materialen zijn van het gebruikelijke soort: snijmat, scherp mesje, pincet, liniaal en houtlijm (heel veel houtlijm).

3. Ondergrond

Als ondergrond gebruikte ik dik golfkarton. Als je op deze manier huizen gaat bouwen ben je constant allerlei soorten karton aan het verzamelen. Het voordeel van karton is dat het stevig is en toch licht en het kan gemakkelijk op een andere ondergrond geplakt worden.

4. Opbouw.

Met behulp van liniaal, driehoek, e.d teken je een stel muren. Ik gebruikte de afbeelding van Verlinden als voorbeeld en hield er steeds een staand figuurtje bij als referentiepunt. De ramen sneed ik ook alvast uit en daarbij hield ik me aan een paar vaste maten, die bepaald werden door ... Legostenen.

De Lego van mijn kinderen staat al weer jaren in de kast en nu was Pa aan de beurt. Met behulp van Legoblokje kan je prima mallen maken. Voor de kenners onder ons: een raam maak ik van een acht nops blokje, daartegen een vier nops staafje, horizontaal erboven een drie nops staafje.

Als ondergrond voor het gieten gebruik ik een plaatje perspex. Daarop leg ik muurdeel van karton. Let op: met de achterkant naar boven. Het gladste gedeelte van de gipsen muur moet namelijk de voorkant worden. Om het karton bouw je dan met de Lego een rand van twee stenen hoog. De ramen moeten ook uitgespaard worden en ik gebruikte een vaste maat hiervoor. Zorg ervoor dat de ramen goed gefixeerd worden door verbindingstukken boven op de tweede rij.

Mijn perspex plaatje was groot genoeg voor drie muurdelen, dus kon ik in één keer mijn gebouw kwijt. Als de rand klaar is worden de mallen eruit gehaald en bewaard, deze kan je een andere keer weer gebruiken. Ik probeer een verzameling standaard mallen te maken die onderling uitwisselbaar zijn zodat je diverse combinaties kunt maken.

5. Gieten.

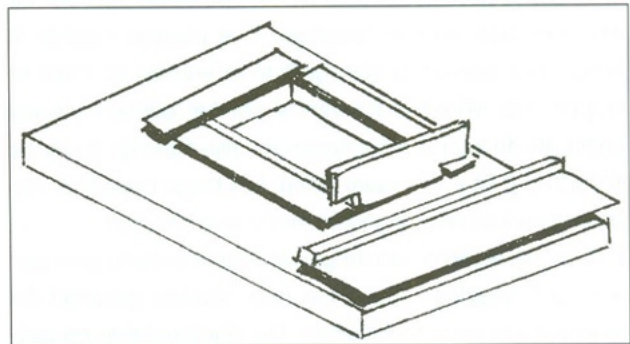
Het gips wordt volgens de gebruiksaanwijzing klaargemaakt (ik deed daar nog de vezeltjes door) en daarna in de vorm gegoten. De dikte hield ik op één Legosteentje, je hebt dan een goede dikte voor huizen in 1/76. Probeer het gips zo gelijkmatig mogelijk te laten uitvloeien, anders heb je straks een ontzettend ongelijke achterkant. Dit laat ik een uur drogen, dan kan de vorm afgebroken worden. Doe dit bijna steentje voor steentje want het gips is nog kwetsbaar. Het gegoten plaatje kan dan voorzichtig van de ondergrond afgenomen worden. De muur is nog niet geschikt om bewerkt te worden, ik laat hem nog minstens twee dagen drogen.

6. Details.

Als het gips helemaal droog is, is het stevig genoeg om bewerkt te worden. De randen worden eerst bijgewerkt. De gevelstukken die tegen elkaar komen moeten naadloos op elkaar aansluiten. De andere randen hebben oorlogsschade. Met een klein tangetje knabbel ik stukjes gips weg, ervoor zorgend dat de structuur van bakstenen zichtbaar blijft.

Op mijn voorbeeld bestaat het huis bijna geheel uit bakstenen. Met een liniaal en een kleine priem kras je horizontale lijnen in het gips. De afstand doe ik een beetje op gevoel en wat onregelmatig anders wordt het een stijf gezicht. Hierna komen de verticale lijntjes aan de beurt. Denk erom: baksteensgewijs, maar ook weer met variatie. De voegen worden uitgeveegd met een Lyonse kwast, waardoor ze meer diepte krijgen.

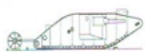
Het onderste gedeelte van het huis bestaat uit pleisterwerk met balkjes en allerlei randjes. Hiervoor wordt het karton gebruikt. Met dun karton wordt de pleisterlaag opgeplakt. Reliëf maak je met stripjes karton (met balsahout kan het ook). Je werkt van laag naar hoog.

Je bent a.h.w. aan het versieren en dus kan je van alles daarbij gebruiken. De randen van de ramen maakte ik ook van dun karton, vergeet niet de binnenkant van de kozijnen. Als lijm gebruik je houtlijm. Hierna ben je klaar met de ruwe opbouw.

7. Afwerking.

Voor je ligt iets wat een gevel moet worden, maar nu zie je alleen maar op elkaar geplakt karton. Dat wordt nu anders. Maak een heel dun papje van gips. Met een penseel smeer je dat dun over het kartonnen gedeelte van je gevel. Hiermee vul je alle kiertjes en gaatjes op en wordt het karton bedekt zodat de hele gevel van gips lijkt. Vaak moet je meerdere laagjes over elkaar heen doen en hiermee kun je ook weer verder decoreren. Als dit droog is, smeer je de hele gevel in met verdunde houtlijm en daarna weer laten drogen.

8. Beschilderen.

Voor het beschilderen gebruik ik verf van Decor-fin, een hobbyverf wat gebruikt wordt als plakkaatverf. Doordat de gevel bedekt is met een laagje houtlijm zal de ondergrond niet meer zo zuigen en kunnen we makkelijker verven. Eerst wordt alles donkergrijs geverfd. Dat vergemakkelijkt straks het weatheren. Als de ondergrond goed droog is, worden de stenen gedaan met donkerbruin en een beetje rood. Dit doe ik met de bekende weathertechniek:

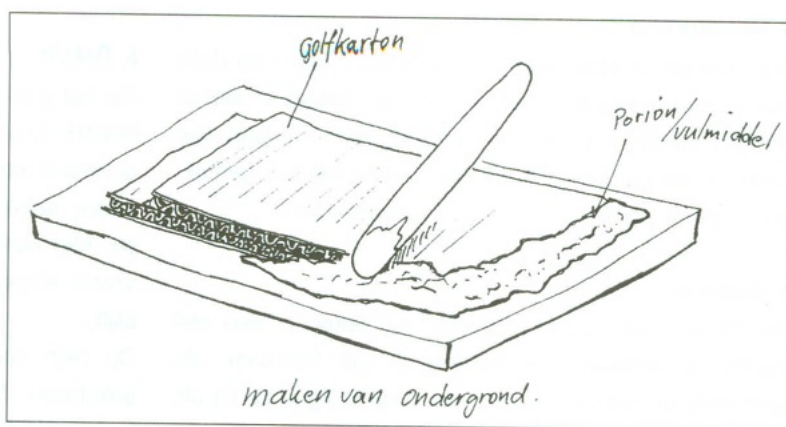
van boven naar beneden en elke keer een lichter laagje over de oude laag heen. Je staat versteld van het effect. Het pleisterwerk krijgt een weathering van allerlei grijsen. De donkergrijze onderlaag is zichtbaar op die plekken waar je weatheringskwast niet kon komen en geeft een realistische diepte aan je werkstuk (al doende krijg je ineens de techniek van Verlinden door).

9. Plaatsing op de ondergrond.

Als de gevels weer helemaal droog zijn, kunnen ze op de ondergrond geplakt worden. In het voorbeeld ligt voor de deur een trap op een "plaatsje". Dat plaatsje maakte ik hoger door een extra laag golfkarton precies op maat te snijden. Het voordeel hiervan is dat het gebouw visueel hoger als de weg komt te liggen en mijn figuurtje nu op de juiste hoogte t.o.v. het raam stond. Het trapje maakte ik van laagjes karton, weer afgedekt met gips en houtlijm.

Tijdens het werken aan de gevels had ik ondertussen een reep gips gegoten en daarvan twee stukken gezaagd die bestemd zijn voor de muurtjes. De afgebrokkelde gedeelten weer bewerkt met een tangetje en bakstenen ingerfd.

Alle delen worden nu op de kartonnen ondergrond gelijmd. Kieren e.d. worden van achteren weggewerkt met een gipsapje. Dit gebouw heeft geen interieur, maar je kunt dat eventueel nog wel aanbrengen. Wederom met gips en karton. Voor het gebouw heb ik een trottoir gemaakt van een dikke laag karton, daarop tegels gesuggereerd door

hier en daar groepjes tegels te plakken. Waarvan? Eh ... dun karton soms?

Hier en daar zie je nu randjes karton (o.a. het plaatsje en trottoir) waar je dat eigenlijk niet moet zien. Ik heb ze weggewerkt met Porion vulpasta.

Als laatste heb ik rijkelijk steengruis gestrooid en gefixeerd met druppels verdunde houtlijm. Vooral langs de randen van de muren om de overgang naar de ondergrond te maskeren. Het huis stelt een uitgebrande ruïne voor, dus tot slot met pastelpoeder nog roetsporen aangebracht.

Tot slot.

Ik ben me ervan bewust dat dit maar een beschrijving is van iets wat je eigenlijk moet doen om te zien wat het resultaat is. Zelf ben ik heel tevreden en heb ondertussen een tweede huis op deze manier gemaakt. Overigens gebruik ik bij het maken van de gevels ook het boek: "Nederland 1949-1945, de gekleurde werkelijkheid", Ede, 1985. In dit boek staan prachtige kleurenfoto's van het dagelijkse leven in Nederland tijdens de oorlog. Op die foto's staan allerlei gevels afgebeeld, zodat je je eigen werk een authentiek aanzien kunt geven.

Paul Haring

(dit artikel is eerder gepubliceerd in DE TANK 143)

Brattinga Speelgoed

www.technotoys.nl

TECHNOYS

Producten die wij voeren:

Bouwdozen: Tamiya, Revell, Italeri, PST, Miragehobby, CMK, MPM, Verlinden, Dragon, Airfix, Heller, Trumpeter, Fujimi, Plusmodels, Attack, Hasagawa, Zvezda, Monogram, AFV-Club, Hobbycraft, Hat, Academy, Warhammer, Eastern Express, Skiff, Corel, JB models, Imex, PM models, Extra Tech, Hauler, Emhar, Preiser,

VLS, Orion, Wespe Models, Planet models, Minicraft, ICM, Warriors, Master Box, Roden, Maquette, UM, Pegasus Models, Smer, Kopro.

Boeken: Concord, Squadron, Achtung Panzer, Verlinden, Ospery.

Toebehoren: verf van Revell, Humbrol, Tamiya, games workshop en alle soorten Vallejo colors.

Lijmen: Revell, Tamiya, Humbrol en secondelijm van Greven en Pat-tex.

Gereedschappen: Proxxon en Proedge en masking folie van Revell, Pactra en Tamiya.

Zoek u een special model?!! Bel of mail ons, hebben wij het niet dan willen wij het graag voor u bestellen.
Email: technotoys@home.nl

Brattinga Speelgoed, wie zijn wij?

Brattinga Speelgoed bestaat uit twee winkels in het noorden van Nederland. U vindt ze in Sneek en Leeuwarden.

Beide winkels hebben een groot assortiment speelgoed en modelbouwartikelen.

Wij zijn ook aanwezig op de verschillende TWENOT bijeenkomsten in het land. Wij hopen u eens te ontmoeten in een van de winkels of op een bijeenkomst.

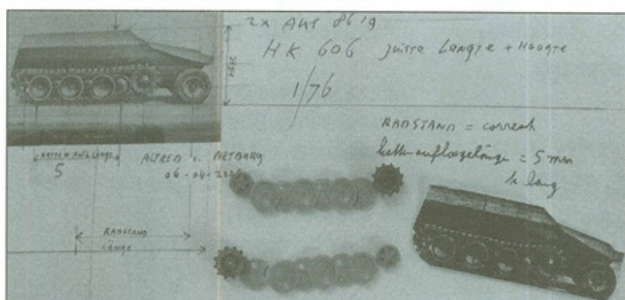
Brattinga Speelgoed
Oosterdijk 4 - 6
8601 AZ Sneek
0515-416380

Brattinga Speelgoed
St. Jacobsstraat 4
8911 HT Leeuwarden
058-2125682

Na een verzoek van Kees van Meel om eens een oermodel te maken van bovengenoemde Duitse halfrups prototypes, besloot ik in de beschikbare gegevens te duiken. Dit leverde drie geretoucheerde foto's en een specificatielijst op in de als betrouwbaar bekend staande Walthers J. Spielberger boeken.

De specificatielijst gaf een aantal lastige Duitse technische termen, die vertaald moesten worden. Ook de wielmaat bleek, tegen Duitse gewoonte van die tijd, in inches gegeven te zijn. Dat was heel belangrijk, want deze voertuigen hadden dezelfde banden(maat) als de SdKfz 251 serie. Met zo'n bekende maat kan een foto aangepast worden op schaal. De enige foto van de zijkant van het voertuig werd aldus op de computerprinter zo verkleind tot deze op de juiste schaal was, in dit geval 1/76. Ter controle legde ik een 1/76 wieltje van een SdKfz 251 op de foto. Dit moest precies passen. Wel eerst gecontroleerd of dat wieltje de juiste maat had. Michelin Oldtimers in Nederland gebeld voor een vertaling van de oude Duitse bandenmaat en alles bleek te kloppen (in inches dus...).

Nu kon de rest van de in de specificaties gegeven maten omgerekend worden naar 1/76 en vergeleken met de verkleinde 1/76 foto. Ik kwam in de lengte ruim een centimeter te kort! Is nogal veel op deze schaal...

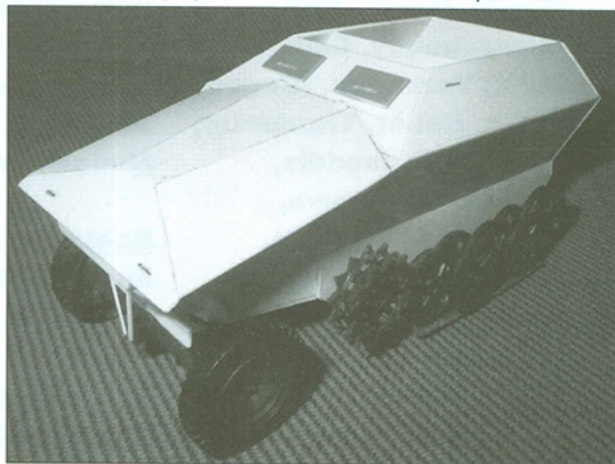
Het derde fotootje verschafte een beetje duidelijkheid. Er is een aantal gaten voor torsiestaven zichtbaar. Telling daarvan leerde dat er zeker zes wielen in het loopwerk moesten zitten in plaats van vier. Er waren ook acht zitplaatsen, dus twee voor en zes achter. Dit alles wees op een langere variant.

Met ouderwets knip- en plakwerk werd het fotootje met een wielstel verlengd. Alle maten bleken nu redelijk te kloppen. Verdere bestudering van de foto's leverde diverse verschillen op in o.a. de motorkapscharnieren en ventilatieopeningen. Conclusie was dat de drie foto's

tenminste twee en wellicht zelfs drie verschillende voertuigen laten zien.

Welke nu de 605, 606 of 607 was is mij eerlijk gezegd nu nog steeds niet duidelijk. Mijn beste en meest logische inschatting is dat het korte model de HK 605 is en de lange variant met zes loopwielen de HK 606. De foto's van de voorkant en schuin van achteren vertegenwoordigen m.i. respectievelijk de HK606 en de HK607 die, volgens Spielberger, gedeeltelijk gepantserd was.

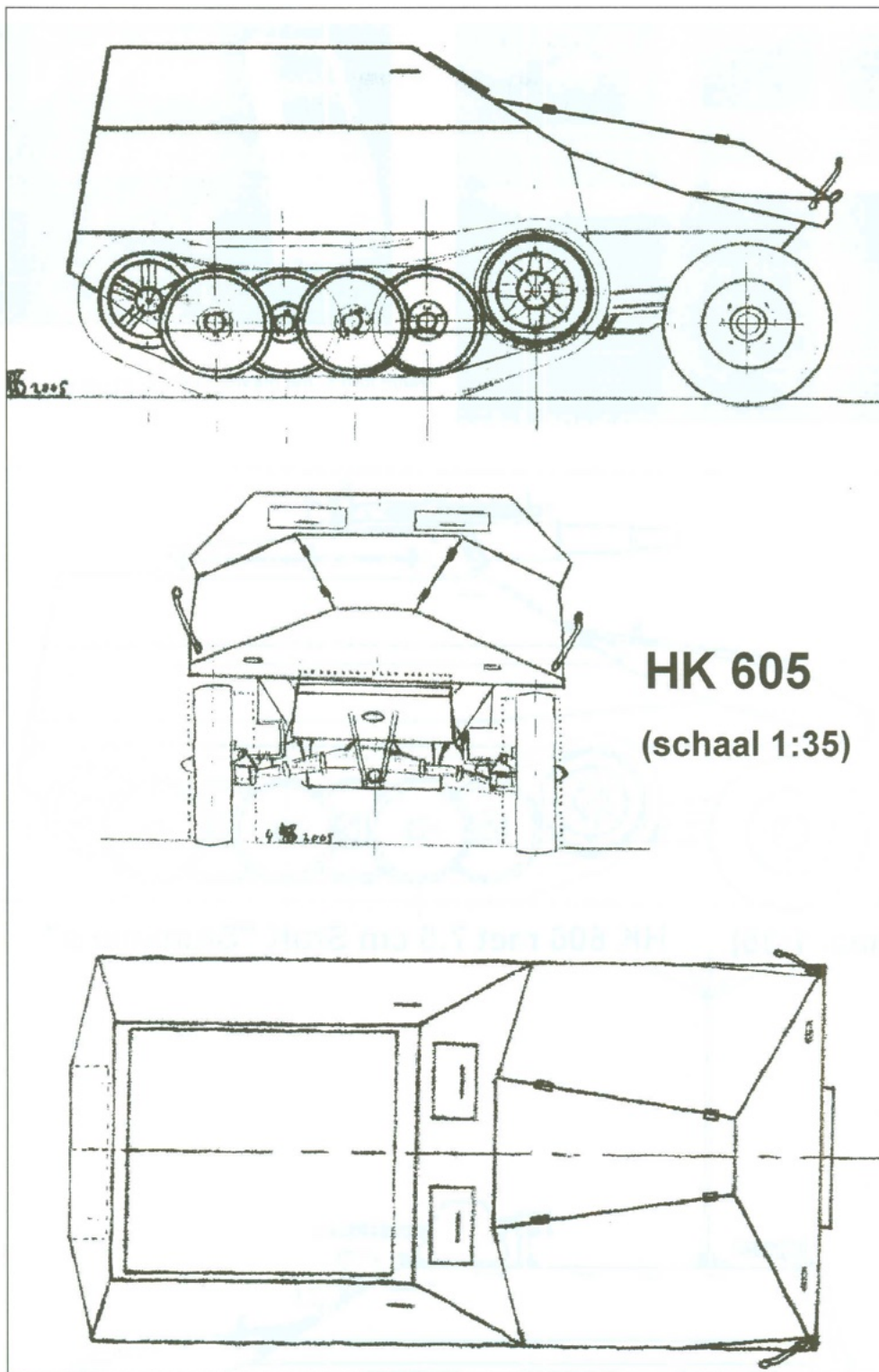
Met alle gegevens en berekende maten werden vervolgens in 1/35 tekeningen gemaakt en zo ontstonden voor het eerst ook bovenaanzichten. Ik tekende en verzon ook een aantal mogelijke, maar dus nooit ontworpen varianten.

Daarna maakte ik in 1/35 een proefmodel (zie foto) om te zien of alle hoeken ook in drie dimensies in elkaar pasten. Het zal niet de eerste keer zijn dat iets dat op een tekening aansluit, in werkelijkheid totaal niet kan (net als in de tekeningen van Escher).

De master in 1/76 van de HK 606 werd gebouwd in afgietbare onderdelen. Dat viel me nog niet mee, zo voor de eerste keer. Het is een totaal andere manier van bouwen; hulde aan alle masterbouwers die dit vaak doen! Voor het onderstel kwam ik verrassend genoeg uit op een aangepast 1/87 Tiger I loopwerk van ROCO. Het gaat bij scratchbuilding van onderdelen immers niet om de schaal maar om de juiste vorm.

Het afgieten werd verzorgd door Jan Giesbers en het HK606 resin model is opgenomen in zijn 'Den Bels Models' serie. De master kreeg ik ongeschonden terug en

HK 605
(schaal 1:35)

van de afgietsels bouwde ik mijn eigen complete HK serie. Ten slotte bouwde ik voor Kees een HK 606 7,5 cm Stuk Stummel II variant voor de 'Panzer 1946' serie.

Conclusie: het bouwen van een master brengt veel uitzoekerij met zich mee, maar geeft heel veel voldoening als het resultaat er uiteindelijk is. Het geeft een nieuwe dimensie aan je modelbouwervaring en voegt daar veel aan toe. Ik raad iedere modelbouwer aan het ook eens te

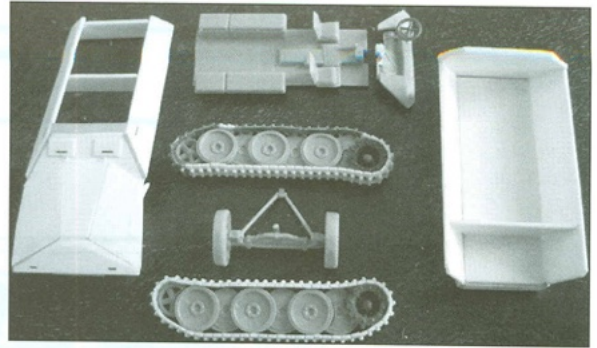
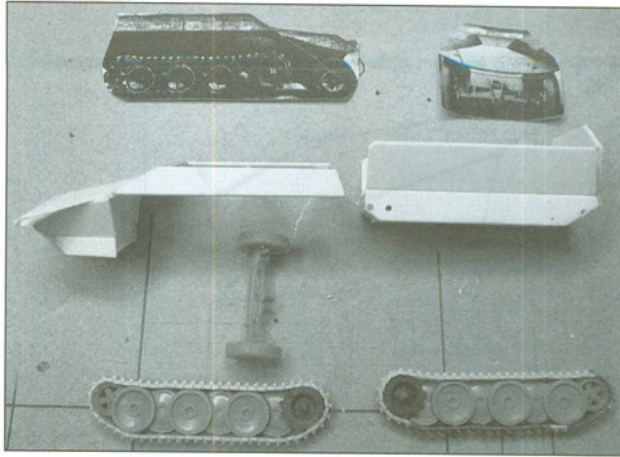
proberen. (Wie bouwt er eens een Leichter Wehrmacht-schlepper, een HKp 603 of een OT 810 in 1/72 of 1/76??)

Bronnen:

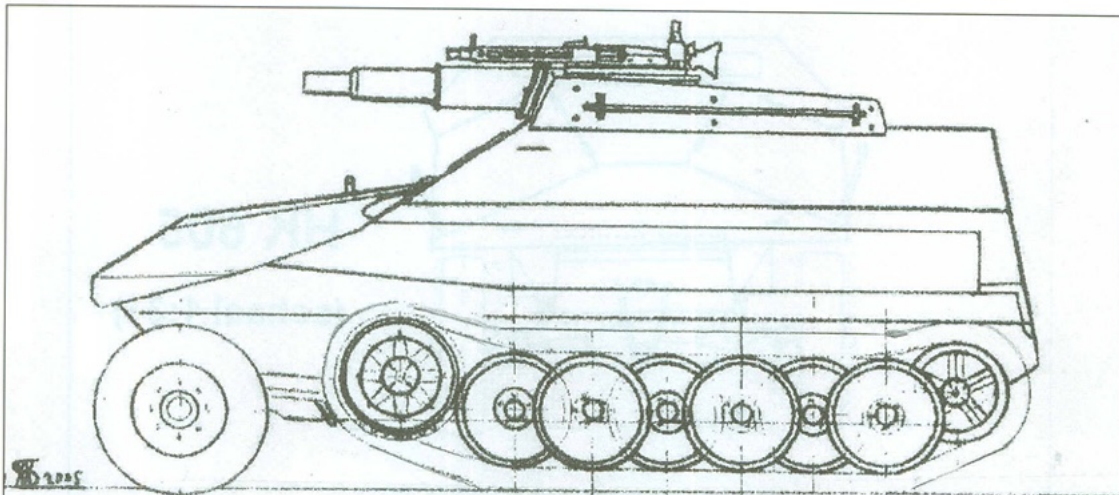
- . W.J. Spielberger / Halbketten Fahrzeuge
- . Michelin Nederland afd. oldtimers

Alfred van Netburg

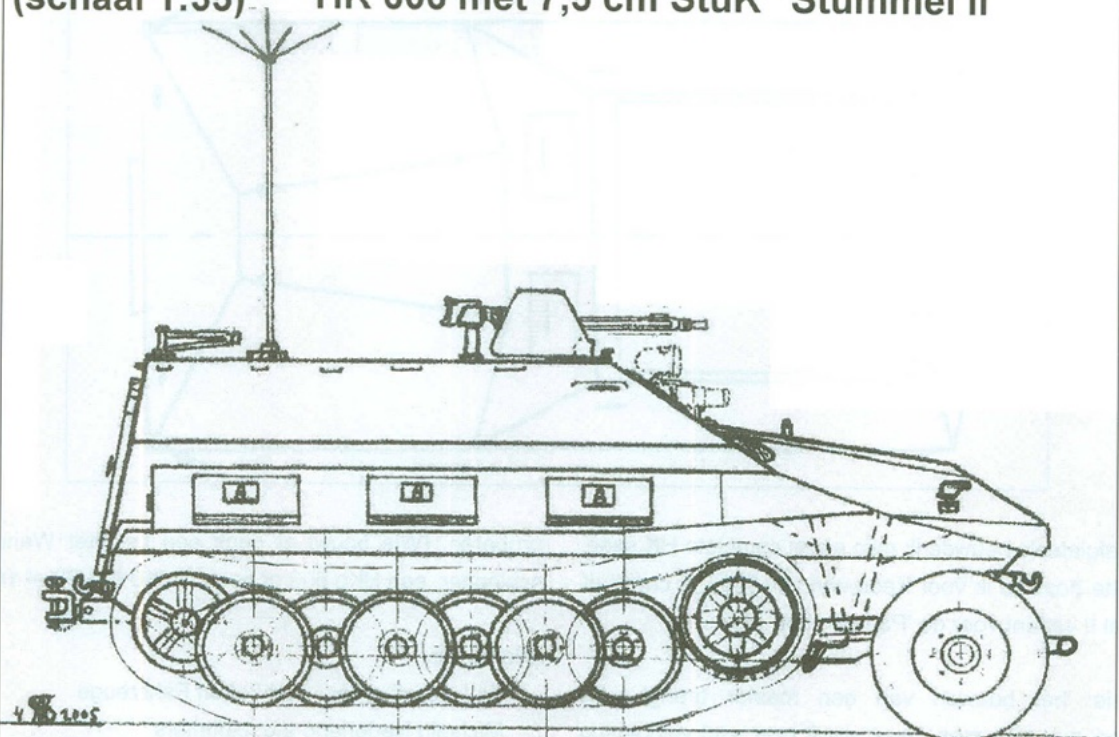

Beide foto's: het mastermodel in wording.

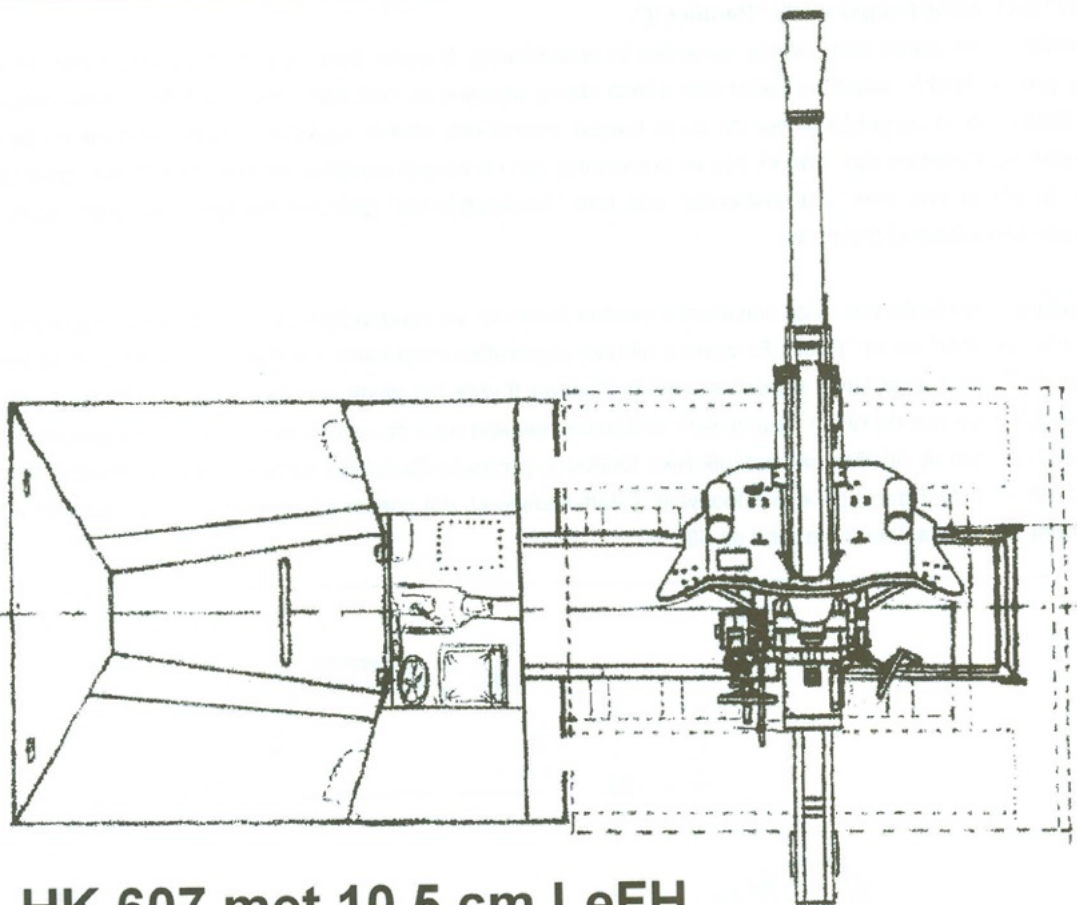

(schaal 1:35) HK 606 met 7,5 cm StuK "Stummel II"

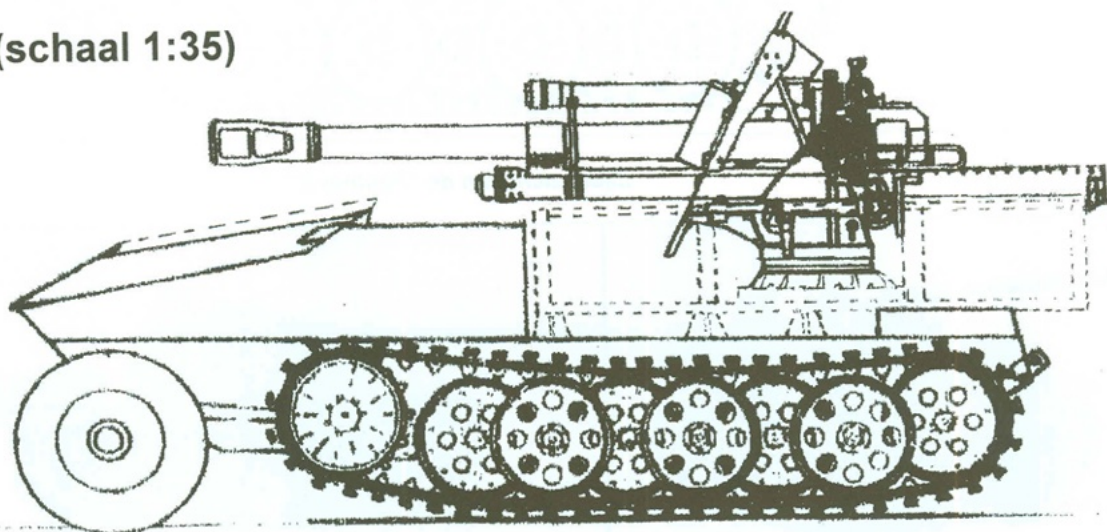
HK 606 Beobachtung en Funkwagen

HK 607 met 10,5 cm LeFH

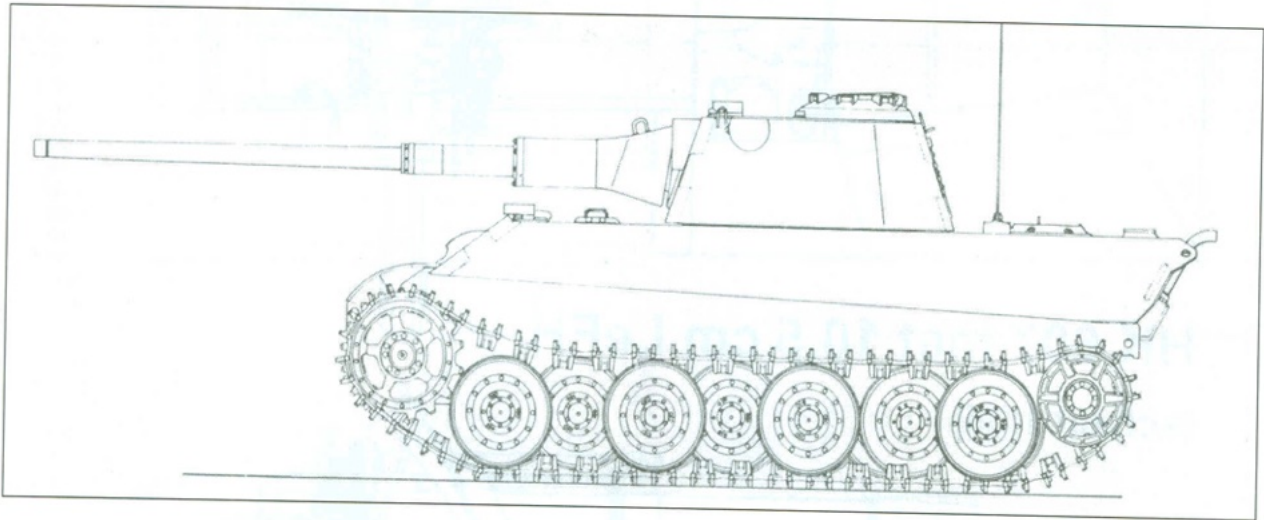
(schaal 1:35)

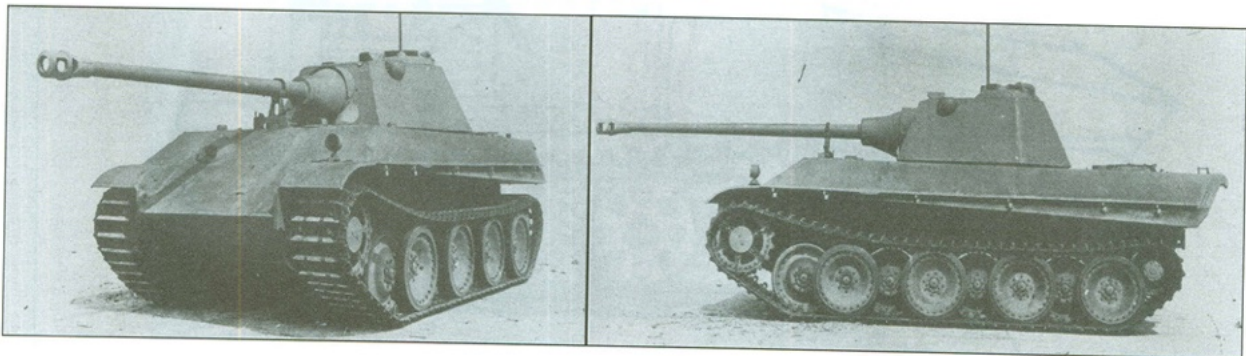
De "Panther" met kleine koepel en de "Panther II".

Van de "Panther" tank waren ook diverse varianten in ontwikkeling. Daimler Benz was in 1944 bezig met de verdere ontwikkeling van de Ausf.F, waarvan, naast een aantal kleine wijzigingen, ook een versie met een kleine koepel in de maak was. Deze zou in vergelijking met de oude koepel, vooral een kleiner raakvlak moeten vormen en bovendien zwaarder gepantserd moeten zijn. Daarbij zou de binnenring van de koepel vervallen en het gewicht niet meer dan acht ton worden. In plaats van een "Walzenblende" zou een "Saukopfblende" gebruikt worden. Ook werd deze koepel voorbereid voor een infrarood installatie.

Net als bij andere typen tanks zou deze constructie moeten leiden tot vereenvoudiging van productie en reparatie van de typen Panzer V "Panther" en VI "Tiger". Er werden nieuwe registraties toegekend: Panther II en Tiger II. Gedurende de productie van de Tiger II, eind 1943, werden er van de Panther II vóór het einde van de oorlog slechts twee prototypen gebouwd. Ten behoeve van de kleine koepel werd onderzoek gedaan naar de constructie van een terugstootloos 8,8 cm KwK. In plaats van het bij de Panther gebruikelijke loopwerk (Schachtellaufwerk) werd er voor de Panther II gebruik gemaakt van het voor de Tiger II gebruikte loopwerk (Staffellaufwerk), dat sneller en goedkoper te produceren was. Het gevechtsgewicht van de Panther II lag rond de 50 ton.

Zijaanzicht van de "Panther II".

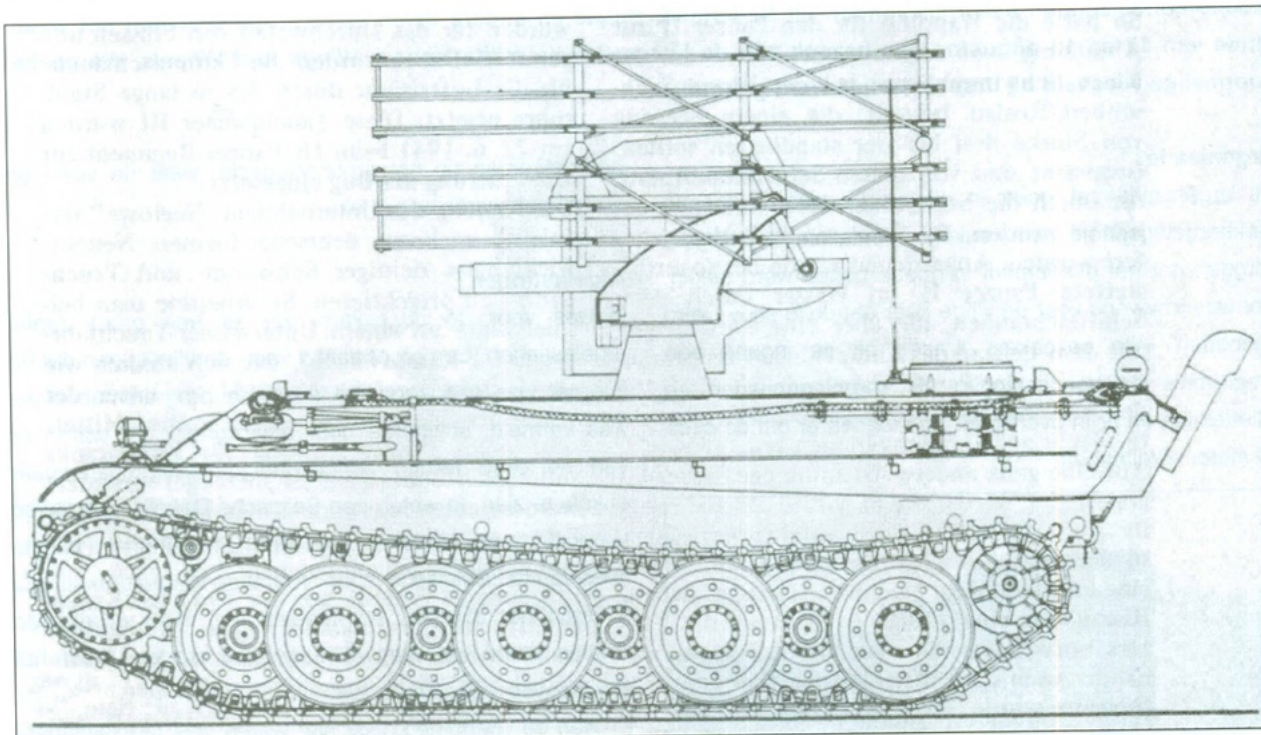
De "Panther II"

De kleine koepel was ten opzichte van de koepel van de Panther I veel zwaarder gepantserd: 80 mm tot 120 mm aan de voorzijde en 45 tot 60 mm aan de zijkanten. In de zijkanten en achterzijde van de koepel waren openingen voor machinepistolen gemaakt, omdat vooral aan het Oostfront zulke nabijverdedigingsmiddelen noodzakelijk waren.

Ook bestonden er plannen voor een "10,5 cm "Raketenwerfer" uitvoering op een Panther onderstel. Dit ontwerp was van Skoda en om de raketwerper op de tank te monteren gebruikte men het affuit van een 8,8 cm FLAK. Deze constructie

bevond zich op de plaats van de koepel en zou een minimum elevatie van -5° en een maximum elevatie van $+85^\circ$ krijgen. De 3,5 m lange raketrails werden gemaakt van aan elkaar gelaste hoekijzers. Wegens het constante tekort aan Pantheronderstellen is deze constructie nooit tot uitvoering gebracht.

De raketwerper Panther.

**Future in
history**

In voorraad onder andere:

-jaguar	-custom dioramics
-warriors	-miniature models
-verlinden	-ironside
-baluard	-wespe models
-JPM	-roy models
-tamiya	-azimut
-italerie	-gaso.line (1/48)

**Wij maken uw hobby
compleet!**

**Graag nodigen wij u
uit voor een bezoek
aan onze winkel!**

www.rr-modeling.com

Wo, do vr, za geopend van 9.00 tot
17.00 of op afspraak

TEL: 013-5132013
fax :0135133815
E-mail: Info@rr-modeling.com

Industrieweg 16
5066 XJ Moergestel
(industrieterrein stokeind)

military
R&R
modeling

Enkele tienduizenden belangstellenden uit Nederland, België en andere delen van Europa brachten het week-einde van 12 en 13 augustus een bezoek aan de internationale militaria show *Wings and Wheels*, die op het voormalige vliegveld bij Ursel in België werd gehouden.

Organisatie

De organisatie zat goed in elkaar. Er was voldoende parkeergelegenheid en enkele tientallen vrijwilligers zorgden dat het evenement in goede banen werd geleid. Het was trouwens voor de vijfde keer dat deze show werd gehouden. Alle bezoekers kregen bij de ingang een programma en voorzieningen als eetgelegenheden en toiletten waren er in overvloed. Zo stonden er om de circa 20 meter afvaltonnen.

Morris-Commercial CS8 15 cwt

Militaria

Op de weg van de ingang naar het vliegveld met de voertuigen en militaire kampementen stonden tientallen kramen met militaria in alle denkbare soorten. Deze kramen werden druk bezocht door verzamelaars en de zogeheten reënactors, mensen die de geschiedenis heropvoeren en uitbeelden. Er lag en stond letterlijk van alles: oude voertuigen, parafietsen, modelbouw, cd's, dvd's, maar vooral uniformen en uitrustingsstukken en zeer veel wapens, van bajonetten tot panzerfausten toe. Er worden voor uniformen en wapens flinke bedragen betaald. Zo ging een namaak Duitse Fallschirmjägerhelm voor 170 euro van de hand, terwijl een originele circa 3000 euro kost. De uniformen en uniformstukken waren uiteenlopend van aard. Het meeste was uit de periode van de Tweede Wereldoorlog, maar ook uniformen uit de Vietnam periode en hedendaagse uniformen waren aanwezig.

De bezoeker kwam vervolgens via een informatiewagen van de Belgische strijdkrachten, een infokraam en enkele

horecakraam op het grote vliegveld, waar de voer- en vliegtuigen waren opgesteld.

Afgelastingen

Helaas voor de bezoekers was er een groot aantal afgelastingen. Een groot aantal voer- en vliegtuigen dat op internet was aangekondigd en in de programmaboekjes was vermeld, schitterde door afwezigheid. Zo waren er van de circa twintig aangekondigde vliegtuigen maar enkele te zien, te weten een Belgische Dakota, een Britse Hawk T1, een Alouette III en een Sea King, de laatste twee van het Belgische leger. Vooral de vliegtuigen uit WO II lieten het afweten. De meeste van deze vliegtuigen zouden vanaf het vliegveld Leylystad starten, maar het slechte weer speelde parten.

En dan de voertuigen. Ook hier waren veel afgelastingen, zoals een VW Kübel uit WOII, enkele Engelse motorfietsen, een Puch motorfiets, een Cushman 53 airbornescooter en nog veel meer voertuigen.

Duits pantservoertuig hoogtepunt van de show

Niet om de andere voertuigen en kampementen te kort te doen, maar de echte publiektrekker was de zogenoemde Duitse hoek, gevolgd door een echt schitterende Franse SAS-jeep plus -kampement.

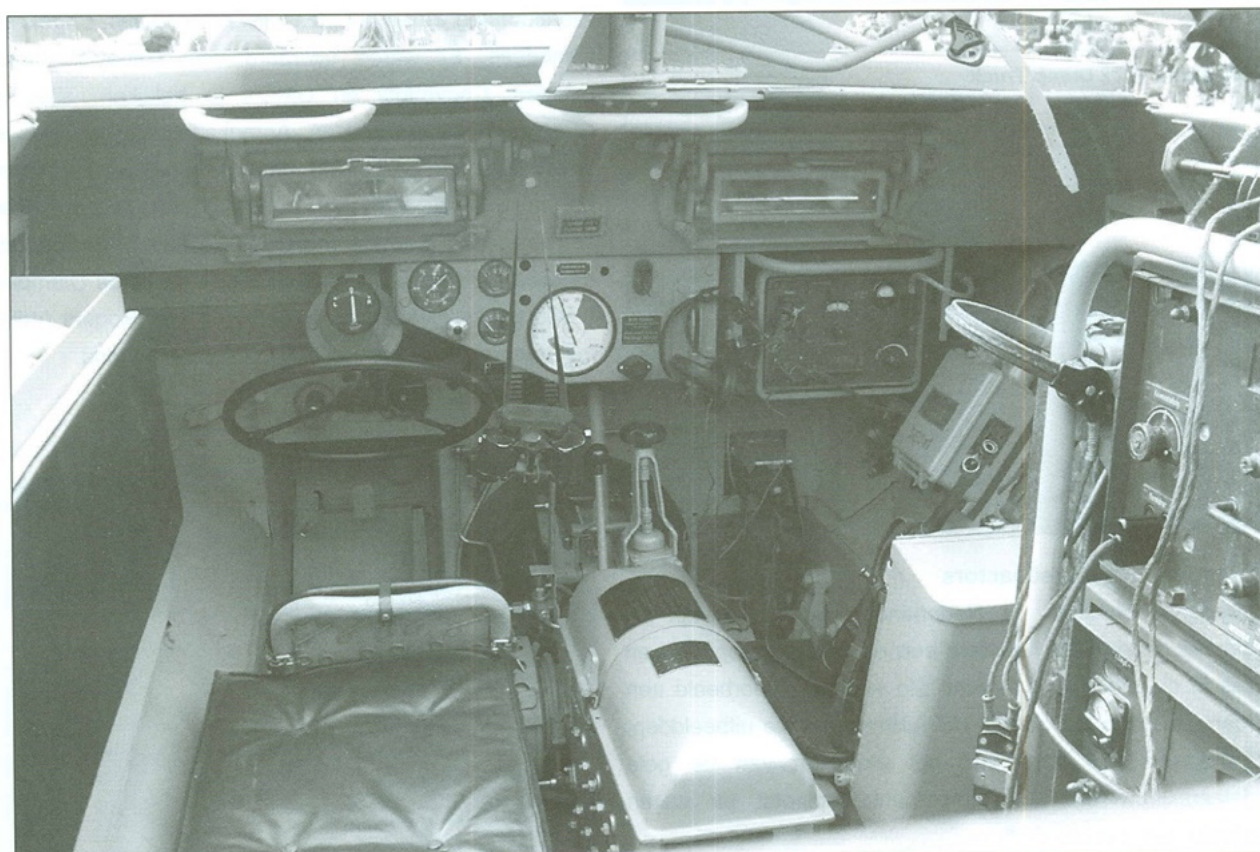

De namaak SdKfz.222

Er was een Duits kampement nagebouwd met enkele voertuigen, maar de echte blikvanger was de SdKfz.250/5 (late uitvoering). De Britse eigenaar had dit voertuig geweldig gerestaureerd en echt schitterend uitgerust met

De SdKfz.250/5 van buiten (↑) en van binnen (↓).

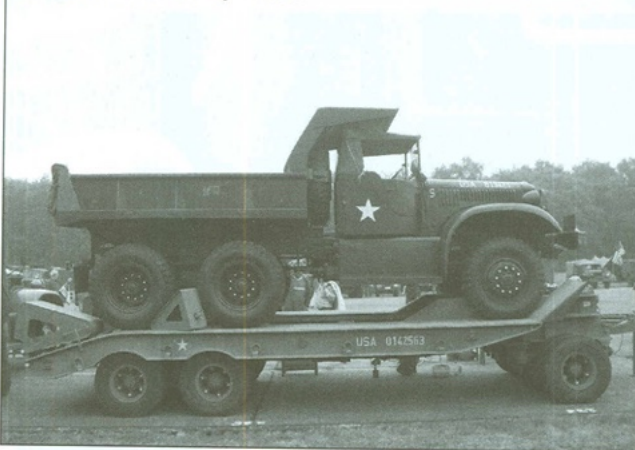

Pantserwagen Humber Mk.IV

Diamond T981 M20 trekker

Diamond T972 Dump Truck

Kampementen en reënactors

Groepen reënactors uit Nederland, België, Frankrijk en Tsjechië hadden als het ware een eenheid geadopteerd en alles in die tijd 'teruggebracht'. Zo was er bijvoorbeeld een groep Tsjechen die de 17^e US Airborne divisie uitbeeldden. Zij hadden een bord met het embleem van de gele adelaarsklauw bij hun kampement geplaatst en waren volledig "terug in die tijd."

alle denkbare psu en andere uitrusting. Dit voertuig had over belangstelling niet te klagen en de eigenaar gaf een ieder alle gelegenheid om alles goed te bekijken.

In de Duitse hoek stond een slecht nagebouwd pantservoertuig type SdKfz. 222), maar alleen kenners als bijvoorbeeld leden van de Twenot hadden dit in de gaten. In het kamp stonden bovendien een NSU Kettenkraftrad en een BMW motor, beide met aanhangwagentje. De Duitse hoek verdient overigens enige toelichting. Het kamp beeldde een groepje Duitse militairen uit die een neergestort geallieerd vliegtuig bewaakten. Dit was de eerste keer dat dit bij *Wings and Wheels* te zien was. Het was eerst uitvoerig besproken en er was toestemming gevraagd aan het gemeentebestuur van Knesselaere. De leden van deze groep deelden desgevraagd mee niet de Duitse ideologie uit de WOII te verheerlijken, maar slechts de gewone Wehrmachtsoldaat uit te beelden. Zij kregen trouwens veel bekijks.

Verzameling voertuigen

De tentoongestelde voertuigen waren in principe in twee hoofdgroepen te verdelen, te weten die uit WO II en de na-oorlogse voertuigen. De na-oorlogse voertuigen stonden weer in twee hoofdgroepen bij elkaar, zoals DAF-voertuigen en Britse Landrovers plus enkele Britse pantservoertuigen. De voertuigen uit de Tweede Wereldoorlog waren hoofdzakelijk Amerikaans, Engels en Canadees. Er waren uiteraard veel Harley's, jeeps, Dodges, Chevrolets en GMC's te bekijken, alles in diverse uitvoeringen. Van Amerikaanse zijde was er bovendien een Stuart M5 en een White verkenningswagen. Uniek was dat een Belgische verzamelaar aanwezig was met drie Indian motorfietsen, één zonder en twee met zijspan. Imposant waren de beide Diamond T 980 trekkers, waarvan er een voor een Rogers trailer met daarop een Diamond T 972 dumptruck stond.

Indian 340 met zijspan

Er was een kleine groep Fransen die een Frans SAS-kamp had ingericht compleet met een schitterend uitgeruste en bewapende SAS-jeep. Jammer dat overdag (zaterdag) de meeste reënactors niet in hun kampen aanwezig waren, maar langs de stalletjes liepen om bijvoorbeeld hun uitrusting compleet te krijgen. Ook zaten ze ergens anders te eten in plaats van in hun bivak.

Maar in het geheel genomen was het bezoek aan *Wings & Wheels* 2006 zeker de moeite waard.

Theo Mensing

"Le Corsaire" van de Franse SAS.

BUSHMASTER

Kees Blijleven

Op 3 augustus j.l., een dag nadat DE TANK 181 op de post was gegaan, meldde de Defensiekrant dat Defensie op 28 juli j.l. met het Australische bedrijf ADI Ltd, onderdeel van Thales, ten behoeve van de Nederlandse troepen in Uruzgan, Afghanistan, een overeenkomst had gesloten voor de levering van 25 Bushmaster pantserwielvoertuigen, af te leveren vanaf 28 augustus.

De Bushmaster biedt een veel betere bescherming dan de Mercedes MB terreinwagen en zorgt voor meer inzetmogelijkheden dan alleen de beschikbare Patria's en YPR rupeesvoertuigen. DMO begon op 23 juni met het wer-

vingstraject. Er waren acht kandidaten, waaronder de Zuid-Afrikaanse Nyala en een voertuig van Iveco. Dat de keuze op de Bushmaster viel kwam door de combinatie van het beste op het gebied van bescherming, een

opgeborgen. In het manschappencompartiment zitten zeven ramen, die een uitstekend zicht geven op de buitenwereld. De pantsering biedt bescherming tegen het vuur van machinegeweren tot 12,7 mm, afgevuurd op 100 m afstand. De romp heeft een V-vorm gekregen als bescherming tegen mijnexplosies. Aan de buitenkant zijn aluminium opbergvakken gemaakt, die bij een mijnexplosie makkelijk vervormen en zo de klap van de explosie als het ware absorberen.

Om de bescherming nog meer te verbeteren hebben de ontwerpers van ADI de brandstoftank (met een inhoud van 385 liter) en de reservoirs van de hydraulische systemen ook aan de buitenkant van de romp geplaatst, zodat deze vloeistoffen niet in de manschappenruimte tot ontbranding kunnen komen.

De Bushmaster heeft een systeem waarmee de bandenspanning centraal kan worden geregeld, waardoor hij in elk denkbaar terrein inzetbaar is. Het onvoorbereide waadvermogen bedraagt 1,20 m, hij kan in een C-130 Hercules door de lucht worden vervoerd. De basisbewapening kan bestaan uit een 5,56 mm, een 7,62 mm of zelfs een 12,7 mm machinegeweer.

Tallose civiele onderdelen

De Bushmaster gebruikt tallose civiele onderdelen en systemen. Hierdoor kunnen de exploitatiekosten zo laag mogelijk worden gehouden, doordat het niet nodig omvangrijke voorraden reservedelen aan te houden. Zo kan bijvoorbeeld de 330 pk Caterpillar motor overal in Australië worden gerepareerd en hetzelfde geldt voor de automatische versnellingsbak van Ecomat en de ophanging van Rockwell.

De Bushmaster is niet bedoeld als gevechtsvoertuig, maar als transportvoertuig voor infanteristen naar en van het gevechtsgebied. Zij kunnen in en uit het voertuig via de deur in de achterwand en eventueel via de scharnierende luiken in het dak. Boven de posities van de bestuurder en de commandant is een rond luik gemaakt. Dat van de commandant

kan worden voorzien van een ringaffuit voor een te plaatsen machinegeweer.

Varianten

Het voertuig voor vuursteun is bewapend met een zwaar 12,7 mm M2 machinegeweer, dat op het dak is geplaatst, net achter de ruimte voor de bestuurder. In het voertuig is ruimte voor een 7,62 mm mitrailleur MAG-58 en een 84 mm L14A1 Carl Gustav AT wapen. De munitievoorraad bedraagt 2500 schoten voor de 12,7 mm, 7500 voor de 7,62 mm, 2100 voor de 5,58 mm en 32 voor de 84 mm.

Het troepenvoertuig is bewapend met een 5,56 mm mitrailleur met 1800 schoten. De mortierdrager is bewapend met een 81 mm mortier dat achter in het voertuig is geplaatst. Het vuurt door een groot luik in het dak. De munitievoorraad bestaat uit 50 granaten.

Verder komen er een commandovoertuig, een voertuig voor gewondentransport en een genievoertuig.

Kenmerken:

Bemanning:	2 + 7 personen
Lengte:	6,6 m
Breedte:	2,5 m
Hoogte:	2,65 m
Bodemvrijheid:	0,47 m
Gevechtsgewicht:	15 ton
Motor:	Turbo diesel Caterpillar 3126 ATAAC, 6 cilinders, 330 pk
Standaard bewapening:	1 x 5,56 mm of 1 x 7,62 mm
Actieradius:	1000 km
Maximumsnelheid:	120 km/uur

Bronnen:

- Le VTT Australien Bushmaster, Ian Bostock en Pierre Touzin, Raids ?/01 en 09/05
- Australia looks to wheels, Ian Bostock, Military Technology, 10/95
- Project Bushranger heats up, John Lonhardt, IDR 10/95
- Project Bushranger, Paul Handel, Wheels & Tracks 72
- Bushmaster, Journal of Military Ordnance, 01/97
- Bushmaster, Shaun Connors, Military Machines International, 04/02

SCALE-LINE

www.scale-line.com

tel. 0488-420212

Scale-line nieuw voor op de TWENOT beurs van 14 oktober

0000	Marmon Herrinton MK III Britse uitvoering met figuur
0000	Marmon Herrinton MK III PAK 36 Duitse uitvoering met figuur
0000	U.S.A. M5 high Speed Tractor
0000	Ombouwset voor de Char bis I naar Flammpanzer zoals in Arnhem gebruikt
0000	???????????? Duitse conversie kit ??????????????
0000	???????????? Britse vrachtwagen ??????????????

GNR

0000	Resin kit van de Horsa Glider. SUPER KIT met los staartstuk en interieur	€ 244,95
	€ 15,95	

AA

Uit Schotland weer een flinke voorraad Accurate Armour op voorraad, waaronder de heel mooie Loyd Carrier in vier uitvoeringen.

DRAGON

6311	Sdkfz 184 Elefant, primium kit	€ 31,50
6291	Pzkw. IV/C	€ 31,50
6301	Pzkw. IV auf E "vorpanzer"	€ 27,95
6290	Sdkfz. 131 Marder II	€ 29,50

Tristar

35020	Pzkw. 38t E/F	€ 27,50
-------	---------------	---------

CMK

M19 40mm Gun Motor Carrige. Heel mooie resin kit	€ 109,95
--	----------

Calibre35

Opel Blitz army fire truck	€ 50,-
----------------------------	--------

Academy

M18 Super Hellcat	€ 32,95
-------------------	---------

Set met hoge kwaliteit penselen. Per set 5 stuks rond en 5 stuks plat ,voor de prijs van € 24,95

Wij hebben weer een flinke collectie Warrior, Jaguar en Verlinden op voorraad. Ook verkopen we vanaf nu het tijdschrift Model Military en, vanwege de grote vraag hiernaar, White Spirit!!

Openingstijden

Dinsdag t/m vrijdag 12.00-17.00 uur

Zaterdag 10.00-17.00 uur

Koopavonden

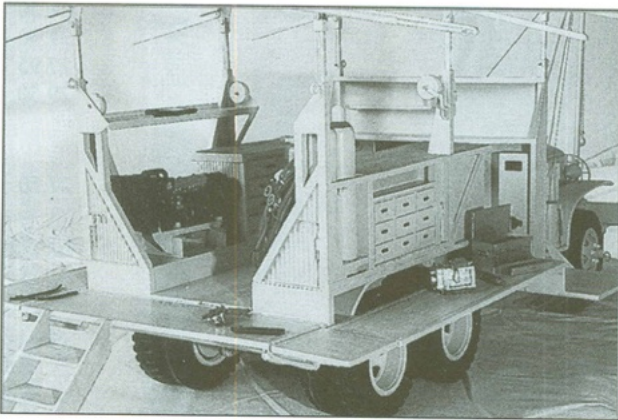
Woensdag 18.00-20.00 uur

Vrijdag 18.00-21.00 uur

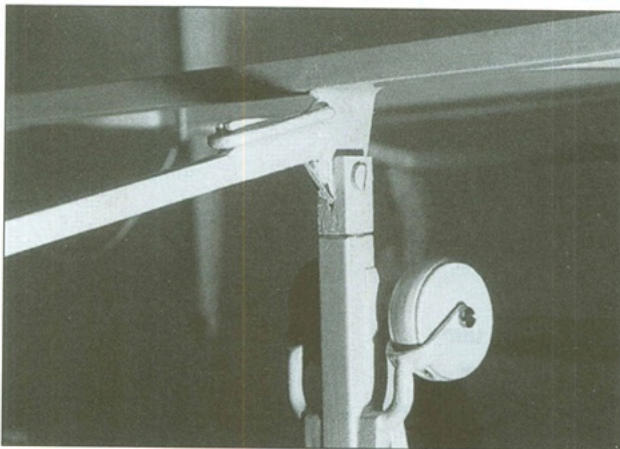
Scale-Line Modelbouw Bakkerstraat 22 6671AB Zetten

Over het gehele werkplaatsgedeelte is een in de hoogte verstelbare kapconstructie aangebracht die is samengesteld uit diverse messing profielen (zie de tekeningen op de volgende pagina). Deze kapconstructie bestaat uit twee langsdragers, drie vaste bogen en een losse uitschuifbare boog aan de achterzijde. Boven op de kapconstructie zijn drie extra langsliggers aangebracht om extra verband en stevigheid aan het geheel te geven. Bij het originele voertuig zijn deze er niet. Daar zijn enkele houten latten aan het zeil bevestigd om het doorzakken te voorkomen. Het achterste uitschuifbare kapspantgedeelte biedt voldoende afscherming als de borden zijn uitgeklapt. Zo is er ook een voorziening aan de zijkanten. Bij iedere staander is aan de buitenste kaplangsligger een scharnierpunt gemaakt waaraan een buis omhoog kan draaien tot een min of meer horizontale stand (foto ↓) en waaraan

tevens een scharnierende schalm is bevestigd. Deze valt op zijn beurt vrij over het scharnierende gedeelte van de buis heen en haakt achter een nok welke bovenop de buis vastzit, zodat de buis in horizontale stand is gefixeerd (foto ↓ en tekeningen volgende pagina). Hiermee wordt bereikt

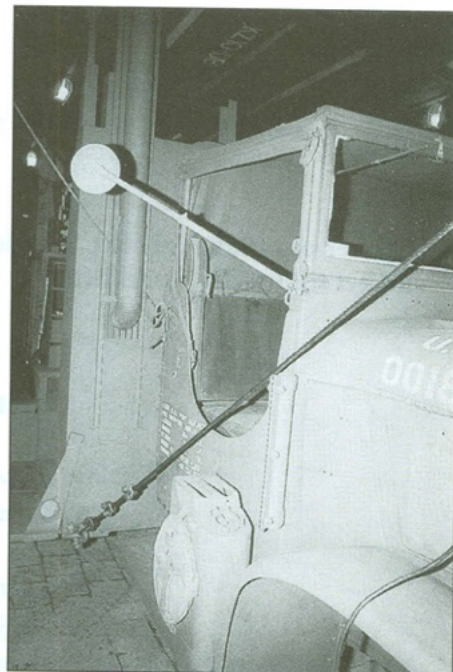

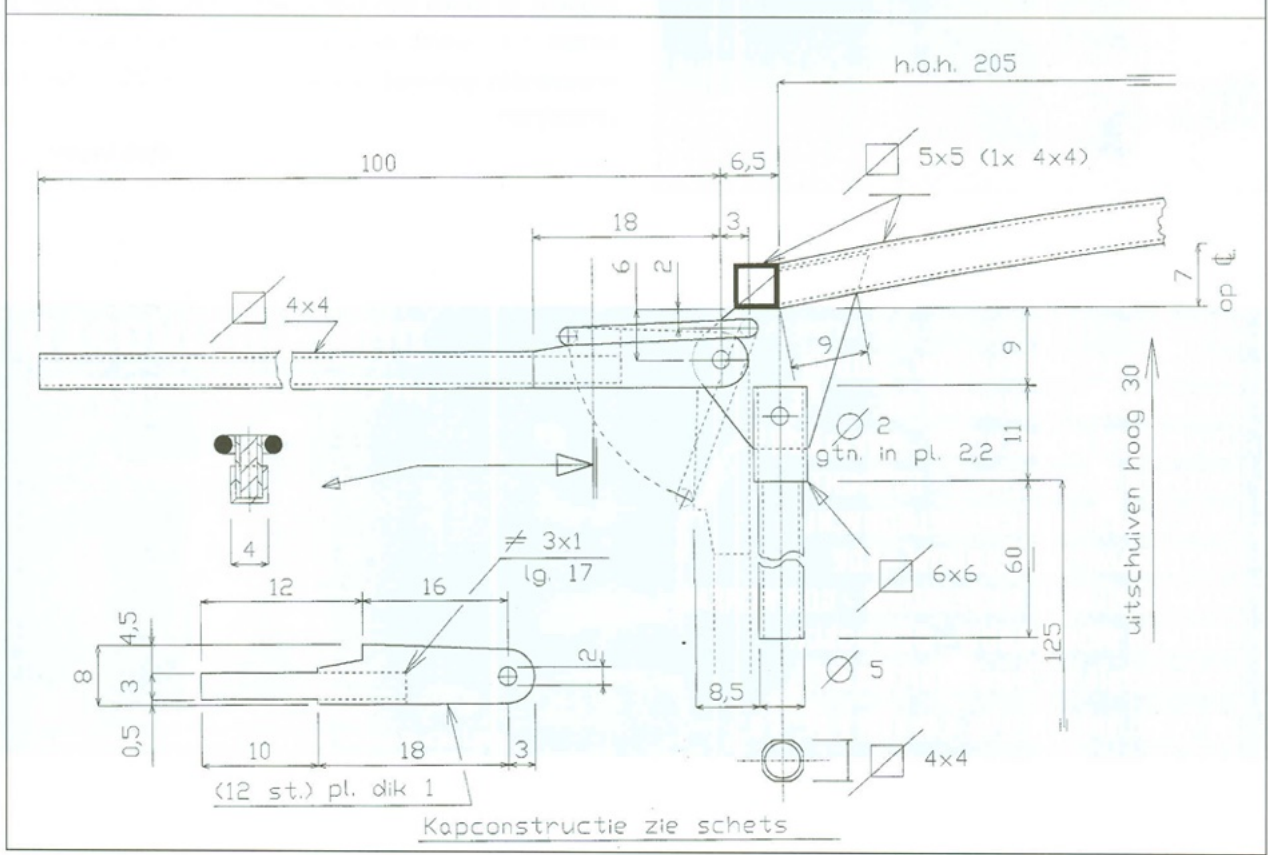
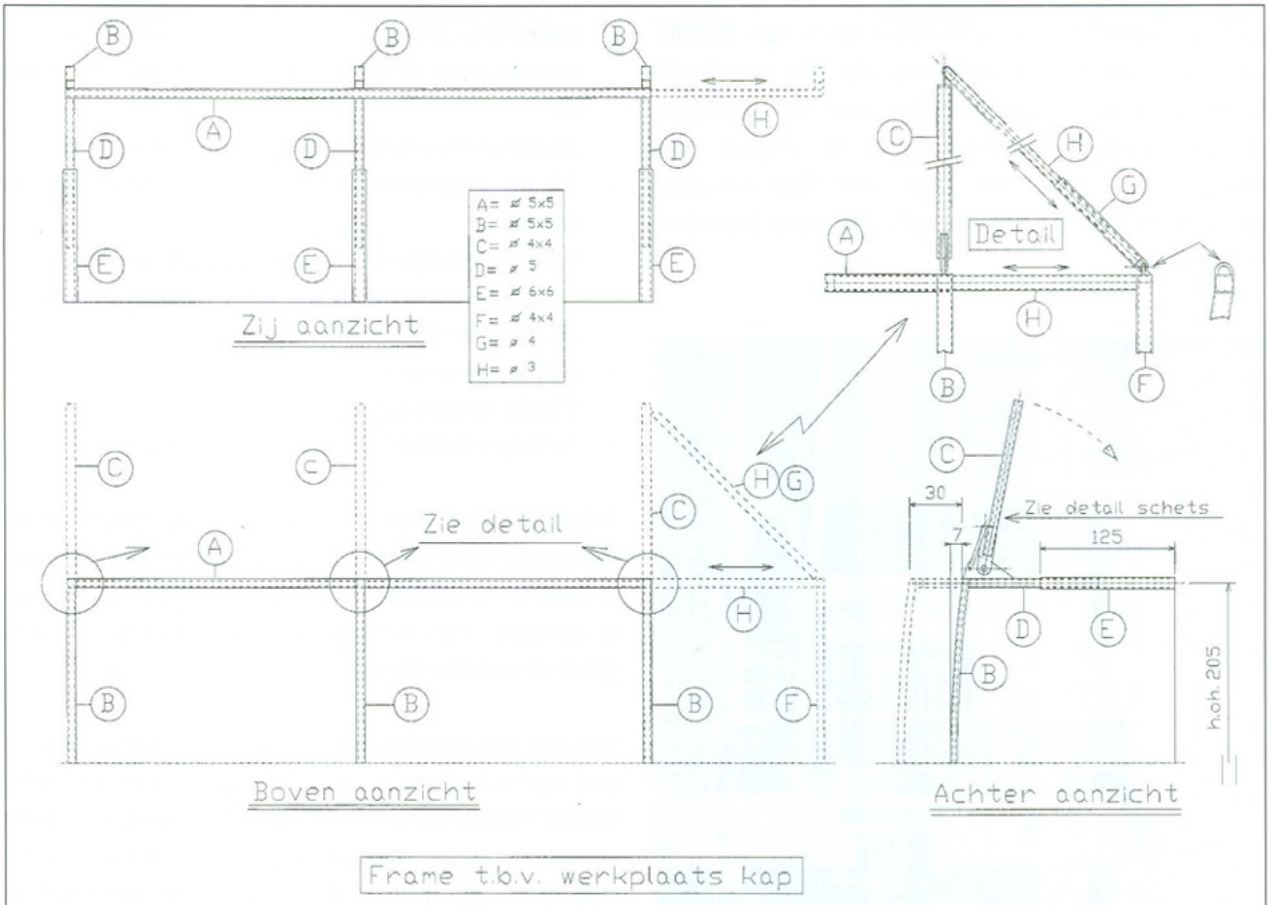
dat ook de beide zijkanten voldoende afscherming hebben indien de borden in hun horizontale stand zijn geplaatst.

Om de zes uithouders weer naar beneden te draaien hoeft alleen maar de schalm achter de vaste nok omhoog worden gelicht.

Omdat er zekerheid moest zijn over de maatvoering van de kapconstructie, ook in verband met de hoogteverstelling, is de volgende methode toegepast: op de zes staanders (vierkante buis 6x6 mm) is een plaat van ruim voldoende afmeting gelegd, waarin op de juiste steek zes gaten waren geboord, overeenkomstig de plaats van de staanders. Hier doorheen en in de staanders zijn vervolgens de gedeeltelijk scharnierende schuifstukken van de kapconstructie geplaatst, zodat hierna alle losse delen van de kapconstructie in de juiste positie en op hun plaats aangebracht konden worden. Hierdoor kon alles ook in één keer volledig en op maat worden afgesoldeerd, met als resultaat dat de gehele kapconstructie de juiste maatvoering heeft en perfect op en neer bewogen kan worden. De reden van hoogteverstelling van de kap is dat er voldoende loop- en werkhogte moet zijn. In het model wordt de kapconstructie, indien hij in de hoogste stand staat, geborgd door middel van vier penntjes die door de vierhoek staanders en schuifgedeelten gestoken worden.

Restte nu nog als "groot werk" het maken van de in hoogte verstelbare kachelpijp (zie op de foto), het maken

van een draaibank, kolomboormachine en een slijpmachine. Plus natuurlijk het aanbrengen van de overige details, zoals gereedschappen en onderdelen die bij een dergelijk voertuig nu eenmaal onontbeerlijk zijn. En dan moest natuurlijk ook nog de zeildoeken kap over het werkplaatsgedeelte worden gemaakt en niet te vergeten alle elektronica, die niet direct in het zicht maar wel goed bereikbaar moest zijn. Hierover valt echter niets bijzonders te schrijven.

Voor de geïnteresseerde, hier een (indicatieve) opsomming van wat er verwerkt en toegepast is:

- twee stuks cardan koppelingen en één schuifstuk;
- veertien stuks tandwielen in diverse maten en modellen;
- zeventien stuks kogellagers in diverse afmetingen;
- 1,5 kg polyurethaan rubber voor het gieten van de banden;
- 0,6 m² messing plaat met een dikte van 0,5 mm;
- 18 meter messing profiel in diverse soorten en maten;
- ca. 36 meter harskern tinsoldeer;
- ca. 2 meter zilver soldeer;
- 3 stuks navul bussen aanstekergas;
- 18 busjes humbrol verf (voor de eindlaag).

Totale bouwtijd ruim drie jaar, waarbij moet worden opgemerkt dat er niet voortdurend intensief aan het model is gewerkt. De afwerking is niet gedaan in legergroen maar in zandgeel. Een lichte kleur toont vriendelijker, maakt groter en laat de vele details beter zichtbaar blijven.

Het was een modelbouwklus met veel uitdaging, waar ik met veel voldoening op terugkijk. Lezers van De Modelbouwer hebben geconstateerd dat er inmiddels een derde voertuig op stapel staat (dat zeg je van schepen, maar ik durf het in dit geval ook wel van mijn voertuigen te zeggen), te weten een **Chevrolet C15A**, die ook weer in schaal 1:12 wordt gebouwd. Ook daarvan wordt een bouwverslag gemaakt, dat wellicht t.z.t. in DE TANK zal verschijnen.

Rob Visser

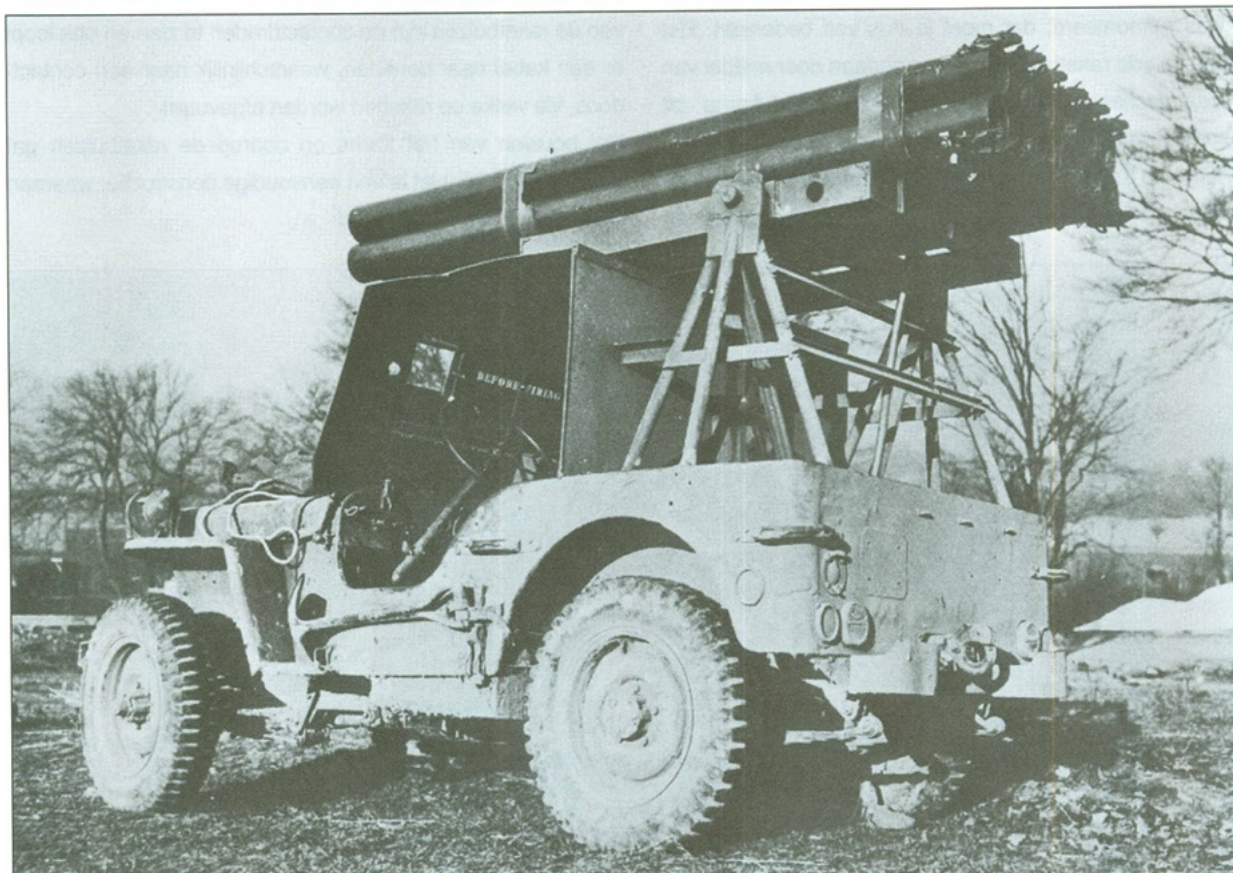
Dioramaworld producten zijn verkrijgbaar via:

DE LANCIER MODELBOUW - GOUDA
DE WAPSTAD - RIJSWIJK ZH
DINNISSEN MODELBOUW - OVERLOON
KUIJPER'S HOBBYHUIS - UTRECHT
MOL - www.PLASTICMODELBOUW.NL
PEPERKAMP MODELBOUW - EDE
RENE MUILWIJK MODELBOUW - GORINCHEM
TOEMEN MODELBOUW - DEN BOSCH
en in België via www.MINITAIR.BE
WWW.DIORAMAWORLD.NL

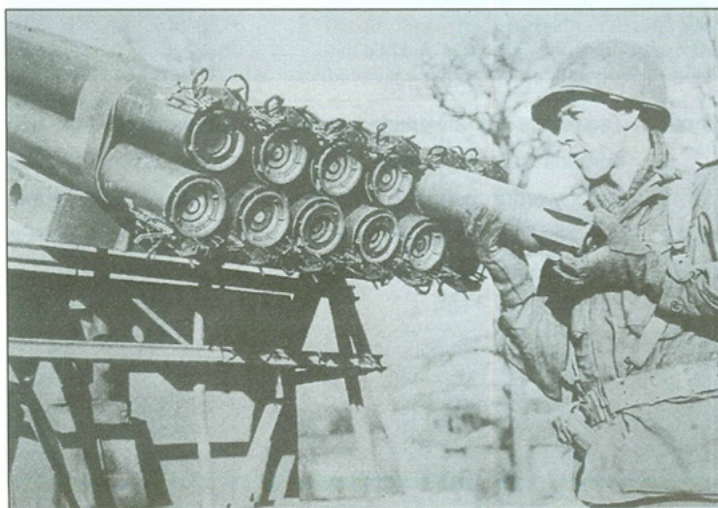
DIORAMAWORLD
LIFE-LIKE RESIN MINIATURES

FOTO: DW DIORAMABASE 005 - CHURCH COURTYARD COMING SOON ...!

Na de twee verlengde jeeps was de beurt aan een die al jaren hoog op het lijstje stond van modellen die nodig gebouwd moesten worden, te weten de **T37 Multiple Artillery Rocket Launcher**. In het al eerder genoemde boek "Rare WW2 Jeep Photo Archive" van Mark Askew staat dat deze rocket jeeps mogelijk zijn ontwikkeld en gebouwd door de McCord Radiator and Manufacturing Company in Detroit. Het Amerikaanse 7^e Leger heeft er eind 1944 bij de strijd in de Elzas een paar gebruikt.

Op een frame achter in de jeep waren, in twee rijen van zes, twaalf 4½ inch raketlanceerbuizen gemonteerd, die door middel van een draaimechaniek omhoog konden worden gedraaid. Het zijdelings richten gebeurde door de jeep te verplaatsen. Als bescherming tegen de hete gassen bij het lanceren van de raketten was de voorruit vervangen door een staalplaat met twee kijkopeningen. Ook boven en achter de zitplaatsen van de bestuurder en de passagier was een stalen bescherming aangebracht. De 4½ inch raketten waren dezelfde die ook door de Sherman Calliope werden gebruikt.

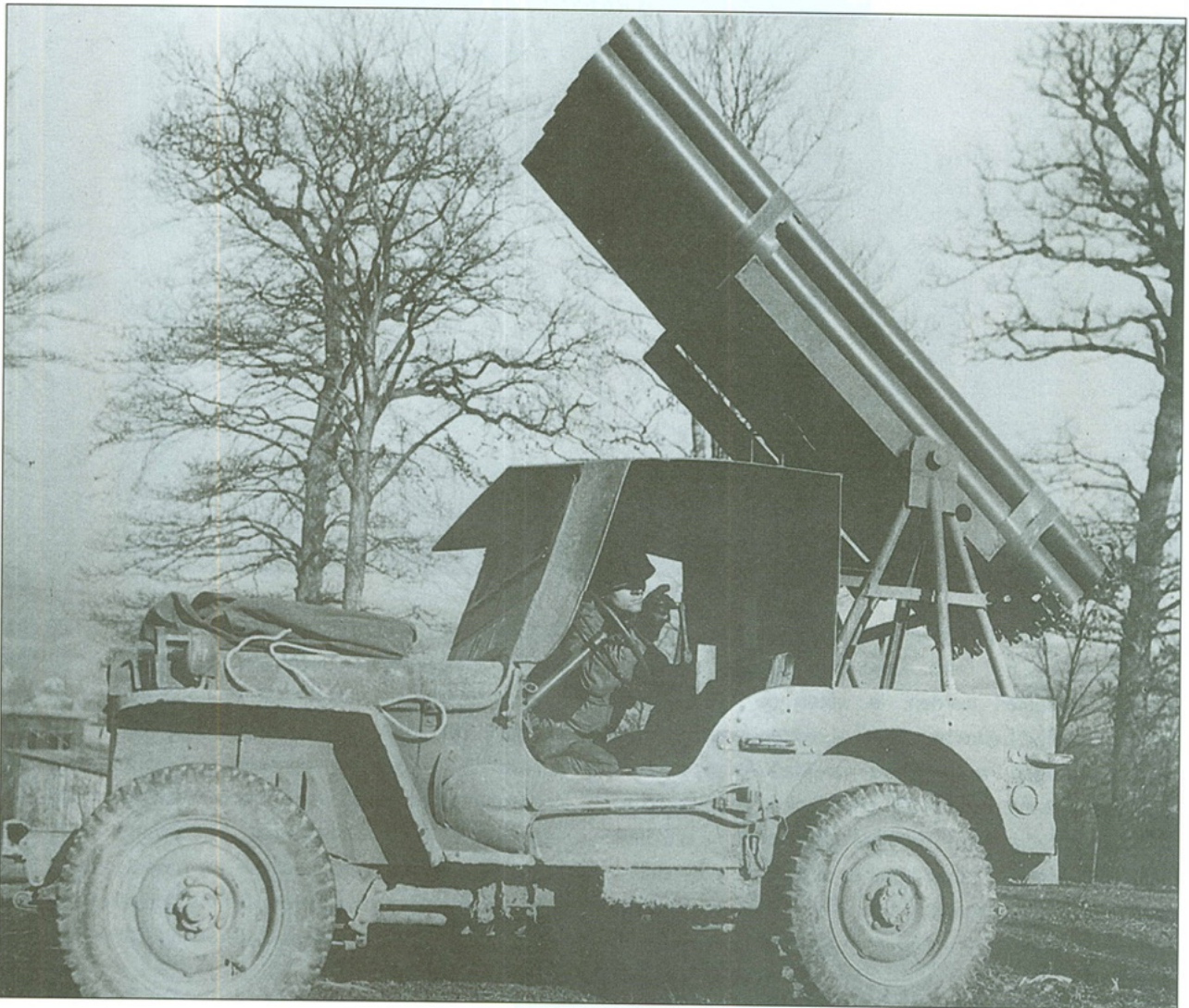
Het bouwen viel eigenlijk best mee. Aan de jeep zelf hoef je niets te veranderen. Alleen de voorruit vervangen door een plaatje plastic, waarin je twee kijkopeningen moet maken. Uit de foto's is op te maken dat deze openingen door middel van een schuifplaatje konden worden afgesloten.

Het frame waarop de raketten waren bevestigd is met behulp van Evergreen strip, met name *angle* 1½ mm, ook vrij makkelijk te maken. De lengte van de verschillende strips wordt bepaald door het feit dat de hele installatie in ruststand horizontaal moet zijn.

Ik heb dus eerst de beschermkap om de twee voorstoelen gemaakt en daarna het lanceerframe, zodanig dat dit in de juiste, horizontale, positie kwam te liggen. Op de foto's van het echte voertuig is niet te zien hoe het frame precies in de jeep was gemonteerd; dat moet je dus zelf bedenken. Het eleveren van de raketinstallatie werd gedaan door middel van een draaimechaniek. Aan de onderkant van het frame zat een spindel, die via een opening in de bovenkant van de beschermkap tussen de zitplaatsen van de bestuurder en de passagier uitkwam. Door middel van een slinger werd de

te pakken krijgen. Je kunt de buizen natuurlijk ook maken van Evergreen, maar dat is wat lastiger. Op de foto's is duidelijk te zien hoe de buizen door middel van banden op een rechthoekig raam waren gemonteerd. Aan de achterkant van de raketbuizen zijn de contactdraden te zien en ook loopt er een kabel naar beneden, waarschijnlijk naar een contactdoos, via welke de raketten worden afgevuurd.

Het bouwen van het frame en daarop de raketbuizen gaf geen problemen. Het is een eenvoudige constructie, waaraan je weinig verkeerd kunt doen.

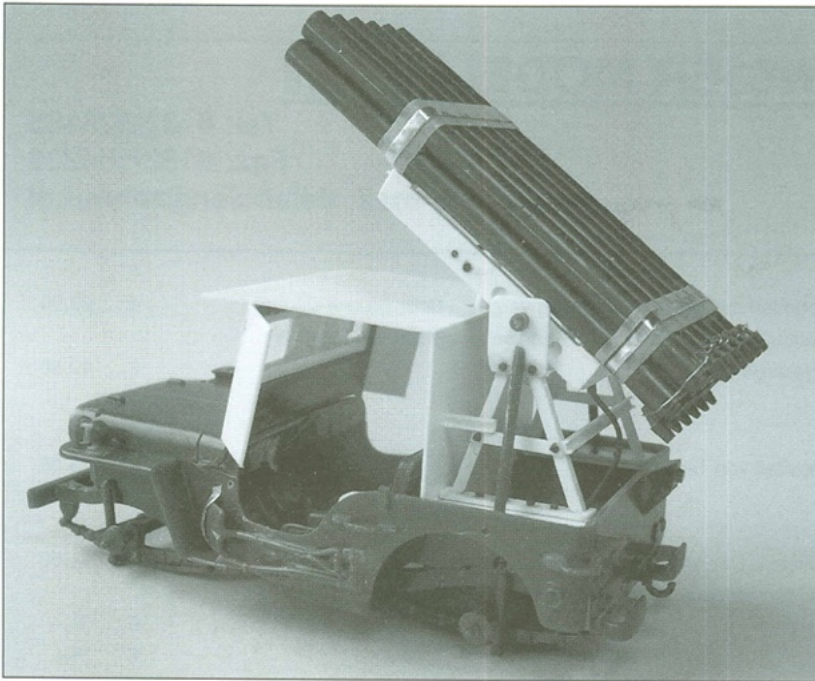

installatie omhoog of omlaag gedraaid. Op de foto (↑) is dat te zien. Dit moet je op het model natuurlijk ook maken.

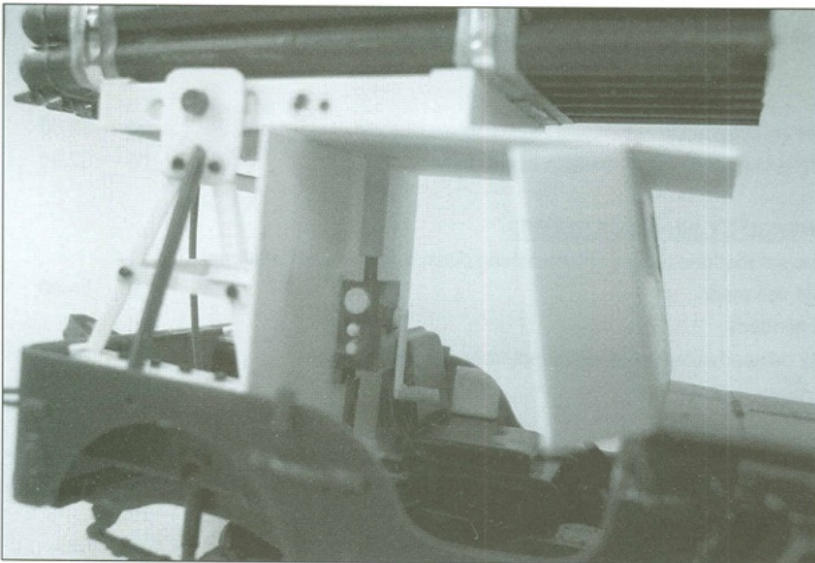
De raketbuizen zijn afkomstig uit de Italeri doos van de Sherman Calliope. Je komt deze doos niet vaak meer tegen, maar vorig jaar kon ik er op een Twenot bijeenkomst nog een

Ten slotte de afwerking: groen, een paar decals (ik heb nergens kunnen vinden bij welk specifiek onderdeel deze jeeps werden gebruikt), washen, weatheren en drybrushen. Het resultaat: een leuk model van uniek voertuigje. En natuurlijk: modelbouwplezier!

Het model, zo goed als gereed. De bevestiging van de raketbuizen op het rechthoekige raam en het frame zijn duidelijk te zien.

Het draaimechaniek voor het eleveren van de raketbuizen

Het eindresultaat

DE LANCIER MODELBOUW

Herenstraat 74
2802 KJ Gouda
Nederland

Tel: 0182-528185
Fax: 0182-584290
E-mail: delancier@zonnet.nl

AFV-CLUB

Centurion Mk.5/I RAAC Vietnam versie. Bloedmooi model van een te lang vergeten tank. Bij ons slechts € 29,50
SdKfz 251 "3 in 1 set"! U krijgt bij deze superaanbieding van AFV-Club drie volledige 251 modellen in
één doos. Deze wordt voor een spotprijs geleverd: € 49,50

TAMIYA

Char BI bis. Eindelijk weer eens een echte noviteit van Tamiya € 49,50

TRISTAR

Figures set, Last Consultation, vier Duitse officieren die zittend een kaart bestuderen € 11,50
German PzKpfw 38(t) Ausf. E/F. Prachtig model met twee figuren, werkende vering en losse schakel
rupsbanden die in elkaar klikken. € 32,-
German PzKpfw IV Ausf. B € 38,-

ACADEMY

US Medium tank M3 Lee. Deze keer een mooi model van de Lee, met interieur € 29,50

FRIULMODEL

Mörser Karl. Late track set voor de Trumpeter en Dragon kit € 32,90
Sturer Emil. Track set voor de Trumpeter kit (vervangende losse metalen schakels) € 32,90

MIG PRODUCTIONS THE FILTER TM POWERED BY SIN INDUSTRIES!!!!

German Filter set. Een werkelijk spectaculaire set met drie flesjes Filter washing (klein toefje olieverf met heel
veel terpentijn) voor het zeer zachte prijsje van maar € 16,90
HOEVEEL??? (u kunt gewoonweg niet mee zonder!)
Binnenkort: Urinate TM van Mig, het originele ochtendwater van deze meesterbouwer voor slechts € 24,50

BOEKEN

Armour Photo_Gallery no. 14: British tank destroyer Achilles 17pdr M10 S.P. met 207 kleuren foto's,
65 zwart/wit foto's en 5 schaal tekeningen € 27,50
Ryton Publications:
- Panzerspähwagen. Een mooi boek over de SdKfz 222 en de 223 € 65,-
- Die Panzer Instandsetzung der Wehrmacht. Voor het eerst een boek over de Duitse tankberging.
Veel foto's van Famo's en detailopnames van de Fries Kraan € 39,50
Op dit moment hebben wij veel boeken van **J.J.Fedorowicz Publishing** op voorraad. Een kleine greep:
- The Combat History of Schwere Panzerjäger Abteilung 654 € 125,-
- Sturmgeschütze Vor, Assault Guns to the Front € 97,50
- Funklenkpanzer, A History of German Army Remote- and Radio-Controlled Armor Units € 125,-
- Operation 'Citadel' Volume 2: The North (nieuwe publicatie) € 125,-
- The 10. Panzer Division in action in the East, the West and North Africa, 1939-1943 € 110,-

Het boek SS Armor on the Eastern Front 1943-1945 komt in de herdruk rond oktober 2006!

HELMUTHS-STRONGHOLDS

Dit is een nieuwe productlijn uit Nederland. De huizen en bunkers zijn erg realistisch en subliem gedetailleerd
- Tobruk Bauform 58 C € 13,-
- Hockerhindemisse type 42. Eindelijk een goede replica van de Duitse Atlantische wall tankversperring € 18,50
- SK Geschützstande 2/3,7 für 2cm/3,7cm Flak € 29,50
- Regelbau 667 Kleinstscharstand für 5cm KwK € 39,50
- Regelbau 672 Geschützunterstellraum für Pak 43 € 46,-
- Regelbau 612 Scharstand € 54,-
- Battle for Arnhem Ruined house no. 1 (een fors huis met veel detail) € 28,-
- Battle for Arnhem Ruined house no. 2 (een prachtig model van een Oosterbeek villa) € 32,-